

Вноситься
Кабінетом Міністрів України

А. ЯЦЕНЮК

“ ”

2014 р.

ЗАКОН УКРАЇНИ

Про внесення змін до Закону України
“Про електронний цифровий підпис”

Верховна Рада України постановляє:

І. Внести до Закону України “Про електронний цифровий підпис” (Відомості Верховної Ради України, 2003 р., № 36, ст. 276; 2013 р., № 37, ст. 488) такі зміни:

1. Статтю 1 викласти в такій редакції:

“Стаття 1. Визначення термінів

У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні:

автентифікація — електронний процес, який дає змогу підтвердити належність ідентифікаційних даних фізичній або юридичній особі, інформаційній системі, походження та цілісність електронних даних під час доступу до інформаційної системи;

автоматичний засіб електронного цифрового підпису — засіб електронного цифрового підпису, який реалізує криптографічні алгоритми накладення та/або перевірки електронного цифрового підпису без участі фізичної особи;

акредитація — процедура документального засвідчення компетентності центру сертифікації ключів або засвідчувального центру Національного банку України здійснювати діяльність, пов’язану з обслуговуванням посилених сертифікатів відкритих ключів;

блокування сертифіката ключа — тимчасове зупинення чинності сертифіката ключа;

відкритий ключ — параметр алгоритму асиметричного криптографічного перетворення, доступний користувачу, який

використовується для перевірки електронного цифрового підпису або в інших випадках, визначених законодавством;

електронний підпис — дані в електронній формі, які додаються до інших електронних даних або логічно з ними пов'язані та призначені для ідентифікації підписувача цих даних;

електронний цифровий підпис — вид електронного підпису, отриманого в результаті криптографічного перетворення електронних даних, які додаються підписувачем до цих електронних даних або логічно з ними пов'язуються, з метою ідентифікації підписувача, підтвердження цілісності цих даних та/або для автентифікації інформаційних систем та їх користувачів. Електронний цифровий підпис накладається за допомогою особистого ключа та перевіряється за допомогою відкритого ключа;

засвідчення чинності відкритого ключа — процедура формування сертифіката відкритого ключа;

засіб електронного цифрового підпису — апаратно-програмний або апаратний пристрій чи програмне забезпечення, які реалізують криптографічні алгоритми генерації пар ключів, захисту особистих ключів та/або накладення та/або перевірки електронного цифрового підпису;

ідентифікація — встановлення тотожності фізичної або юридичної особи, власника (володільця, розпорядника) інформаційної системи на підставі ідентифікаційних даних про особу, зазначених у документах, складених у паперовій та/або електронній формі;

компрометація особистого ключа — будь-яка подія та/або дія, що призвела або може призвести до несанкціонованого використання особистого ключа;

користувач — фізична або юридична особа, або її уповноважений представник, які використовують електронний цифровий підпис для перевірки цілісності електронних даних та ідентифікації підписувача, ідентифікації та автентифікації власника (володільця, розпорядника) інформаційної системи;

надійний засіб електронного цифрового підпису — засіб електронного цифрового підпису, в тому числі автоматичний, що має сертифікат відповідності або позитивний експертний висновок за результатами державної експертизи у сфері криптографічного захисту інформації. Підтвердження відповідності та проведення державної експертизи цих засобів здійснюється у порядку, визначеному законодавством;

особистий ключ — параметр алгоритму асиметричного криптографічного перетворення, доступний тільки підписувачу, який використовується для накладення електронного цифрового підпису або в інших випадках, визначених законодавством;

пара ключів — особистий та відповідний йому відкритий ключі, що є взаємозв'язаними параметрами алгоритму асиметричного криптографічного перетворення;

підписувач — фізична особа або уповноважений представник юридичної особи, які на законних підставах володіють особистим ключем, або юридична особа, фізична особа — підприємець, які на законних підставах володіють особистим ключем, що використовується в автоматичному засобі електронного цифрового підпису, та від свого імені або за дорученням особи, яку вони представляють, накладають електронний цифровий підпис;

позначка часу — сукупність електронних даних, засвідчена електронним цифровим підписом, яка підтверджує наявність інших електронних даних або електронних документів на певний момент часу;

політика сертифікації — сукупність організаційних, технічних, технологічних і правових вимог до центрів сертифікації ключів, акредитованих центрів сертифікації ключів, засвідчувального центру Національного банку України та центрального засвідчувального органу щодо надання послуг електронного цифрового підпису;

посилений сертифікат відкритого ключа (далі — посилений сертифікат ключа) — сертифікат ключа, який відповідає вимогам цього Закону та виданий відповідно до правил посиленої сертифікації;

послуга фіксування часу — процедура засвідчення наявності електронних даних або електронного документа на певний момент часу шляхом додавання до них або логічного поєднання з ними позначки часу;

послуги електронного цифрового підпису — надання у користування засобів електронного цифрового підпису, допомога під час генерації пар ключів, обслуговування сертифікатів ключів (їх формування, розповсюдження, скасування, блокування, поновлення), надання інформації про чинні, заблоковані та скасовані сертифікати ключів, послуги фіксування часу, консультації та інші послуги, визначені цим Законом, що надаються на договірних засадах;

реєстрація — процедура внесення до Реєстру суб'єктів, які надають послуги електронного цифрового підпису, відповідної інформації про центр сертифікації ключів, засвідчувальний центр Національного банку України;

сертифікат відкритого ключа (далі — сертифікат ключа) — електронний документ, який засвідчує чинність і належність відкритого ключа підписувачу. На сертифікат ключа накладається електронний цифровий підпис центру сертифікації ключів або засвідчувального центру Національного банку України, або центрального засвідчувального органу;

строк дії сертифіката ключа — період часу, протягом якого центром сертифікації ключів, акредитованим центром сертифікації ключів, засвідчувальним центром Національного банку України, центральним засвідчувальним органом забезпечується надання інформації про зміни статусу сертифіката;

посилений сертифікат власного відкритого ключа центрального засвідчувального органу (далі — посилений сертифікат ключа центрального засвідчувального органу) — сформований центральним засвідчувальним органом посилений сертифікат відкритого ключа з використанням відповідного йому особистого ключа центрального засвідчувального органу.”.

2. Абзац сьомий частини першої статті 2 викласти в такій редакції:

“засвідчувальний центр Національного банку України (далі — засвідчувальний центр);”.

3. Статтю 3 викласти в такій редакції:

“Стаття 3. Правовий статус електронного цифрового підпису

Електронний цифровий підпис за правовим статусом прирівнюється до власноручного підпису (печатки) підписувача у разі, якщо:

електронний цифровий підпис накладено безпосередньо підписувачем — фізичною особою або уповноваженим представником юридичної особи;

електронний цифровий підпис перевірено з використанням посиленого сертифіката ключа за допомогою надійних засобів електронного цифрового підпису;

під час накладання електронного цифрового підпису використовувався особистий ключ підписувача;

особистий ключ підписувача відповідає відкритому ключу, зазначеному у посиленому сертифікаті ключа;

на момент накладення електронного цифрового підпису були чинні посилений сертифікат ключа підписувача, посилений сертифікат ключа акредитованого центру сертифікації ключів, посилений сертифікат ключа центрального засвідчувального органу (чи посилений сертифікат ключа засвідчувального центру та посилений сертифікат ключа центрального засвідчувального органу);

під час проведення перевірки підтверджено цілісність електронних даних, на які накладено електронний цифровий підпис.

Електронний цифровий підпис за правовим статусом прирівнюється до штампа (штемпеля) юридичної особи або фізичної особи — підприємця — власника автоматичного засобу електронного цифрового підпису у разі, якщо:

електронний цифровий підпис накладено автоматичним засобом електронного цифрового підпису, який відповідає вимогам до надійних засобів електронного цифрового підпису;

електронний цифровий підпис перевірено з використанням посиленого сертифіката за допомогою надійних засобів електронного цифрового підпису;

під час накладання електронного цифрового підпису використовувався особистий ключ підписувача;

на момент накладання електронного цифрового підпису були чинні посилений сертифікат ключа підписувача, посилений сертифікат ключа акредитованого центру сертифікації ключів, посилений сертифікат ключа центрального засвідчувального органу (чи посилений сертифікат ключа засвідчувального центру та посилений сертифікат ключа центрального засвідчувального органу);

під час проведення перевірки підтверджено цілісність електронних даних, на які накладено електронний цифровий підпис.

Юридична особа, фізична особа — підприємець — власник автоматичного засобу електронного цифрового підпису визначає уповноваженого представника. Вимоги до застосування автоматичного засобу електронного цифрового підпису встановлюються головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики з питань використання електронного цифрового підпису разом з головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з формування і забезпечення реалізації державної політики у сферах організації спеціального зв'язку та захисту інформації, телекомунікацій, користування радіочастотним ресурсом України.

Електронний підпис не може бути визнаний недійсним лише через те, що він має електронну форму або не ґрунтується на посиленому сертифікаті ключа.”.

4. Доповнити Закон статтею 3¹ такого змісту:

“Стаття 3¹. Чинність сертифіката ключа

Сертифікат ключа (посилений сертифікат ключа) вважається чинним, якщо:

строк дії, зазначений у ньому, не закінчився;

під час його формування не закінчився строк дії посиленого сертифіката ключа центру сертифікації ключів (акредитованого центру

сертифікації ключів), посиленого сертифіката ключа засвідчувального центру та посиленого сертифіката ключа центрального засвідчувального органу, чинність якого встановлюється;

на момент встановлення чинності суб'єктом правових відносин у сфері послуг електронного цифрового підпису, що видав сертифікат, не змінено статус сертифіката, чинність якого встановлюється, на блокований чи скасований з підстав, визначених цим Законом.

Центри сертифікації ключів, акредитовані центри сертифікації ключів, засвідчувального центру, центрального засвідчувального органу не повинні видавати сертифікати ключів із строком дії, що перевищує строк дії їх власних сертифікатів.”.

5. Частину другу статті 4 замінити двома частинами такого змісту:

“Електронний цифровий підпис використовується фізичними та юридичними особами:

для ідентифікації підписувачів — суб'єктів електронного документообігу;

для підтвердження цілісності інформації в електронних документах суб'єктів електронного документообігу;

для автентифікації складових частин інформаційних систем державної форми власності (власником, володільцем, розпорядником яких є органи державної влади, органи місцевого самоврядування), у яких здійснюється обмін електронними документами, що мають юридичну силу, та користувачів таких систем.

Власники (володільці, розпорядники) інших інформаційних систем самостійно приймають рішення щодо використання електронного цифрового підпису для автентифікації цих систем та їх користувачів, якщо інше не передбачено законодавством.”.

У зв'язку з цим частини третю і четверту вважати відповідно частинами четвертою і п'ятою.

6. Доповнити Закон статтею 4¹ такого змісту:

“Стаття 4¹. Послуги фіксування часу

Послуги фіксування часу надають центри сертифікації ключів, акредитовані центри сертифікації ключів, засвідчувальний центр, центральний засвідчувальний орган.

Надання послуги фіксування часу включає:

реєстрацію звернень, на підставі яких формується позначка часу;

формування позначки часу в інформаційно-телекомунікаційній системі, що використовується під час надання послуг електронного цифрового підпису;

передачу користувачеві послуги фіксування часу сформованої позначки часу;

реєстрацію та збереження позначки часу, переданої користувачеві послуги фіксування часу.

Час, який використовується в позначці часу, встановлюється центром сертифікації ключів за київським часом з точністю до однієї секунди на момент її формування.

Центри сертифікації ключів та акредитовані центри сертифікації ключів отримують послугу постачання сигналів точного часу від центрального засвідчувального органу або засвідчувального центру, в якому вони були зареєстровані.

Особливості надання послуги з постачання передачі сигналів точного часу засвідчувальним центром для зареєстрованих та акредитованих ним центрів сертифікації ключів та джерело синхронізації визначаються Національним банком України.

Порядок синхронізації часу із сигналом точного часу розробляється центром сертифікації ключів, акредитованим центром сертифікації ключів та погоджується з центральним засвідчувальним органом або засвідчувальним центром відповідно.

Акредитований центр сертифікації ключів забезпечує надання послуги фіксування часу цілодобово та надає її з використанням особистого ключа акредитованого центру сертифікації ключів. Особистий ключ акредитованого центру сертифікації ключів відповідає відкритому ключу, зазначеному у посиленому сертифікаті ключа. Посилений сертифікат ключа засвідчено центральним засвідчувальним органом або засвідчувальним центром.

Використання підписувачем позначки часу під час створення електронних документів є обов'язковим.

У разі надання користувачеві послуги фіксування часу з порушенням вимог щодо точності часу, використання нечинного посиленого сертифіката ключа центру сертифікації ключів, акредитованого центру сертифікації ключів позначка часу вважається недійсною.”.

7. Частину першу статті 5 Закону замінити частинами такого змісту:

“Органи державної влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації державної форми власності для ідентифікації їх уповноважених представників та підтвердження цілісності електронних даних, ідентифікації фізичних осіб чи представників юридичних осіб у відносинах, що здійснюються в електронній формі, зобов'язані використовувати лише посилений сертифікат ключа.

Автентифікація з використанням електронного цифрового підпису фізичних осіб чи представників юридичних осіб під час доступу до створених органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності

інформаційно-телекомунікаційних систем здійснюється з використанням лише посилених сертифікатів ключів.

Органи державної влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації державної форми власності можуть отримувати послуги електронного цифрового підпису лише від акредитованих центрів сертифікації ключів, засвідчувального центру, центрального засвідчувального органу.”.

У зв’язку з цим частини другу — сьому вважати відповідно частинами четвертою — дев’ятою.

8. У статті 6:

1) абзаци другий, п’ятий, шостий, восьмий і дев’ятий частини першої викласти в такій редакції:

“ідентифікаційні дані (найменування та реквізити) центру сертифікації ключів (акредитованого центру сертифікації ключів, засвідчувального центру, центрального засвідчувального органу), що видав цей сертифікат;”;

“ідентифікаційні дані підписувача;

дату і час початку та закінчення строку дії сертифіката;”;

“найменування криптографічного алгоритму, що використовувався під час формування сертифіката;

інформацію про обмеження використання електронного цифрового підпису.”;

2) доповнити статтю частиною такого змісту:

“Вимоги до формату посилених сертифікатів ключів, у тому числі переліку ідентифікаційних даних та інших реквізитів посилених сертифікатів ключів, дотримання яких є обов’язковим, встановлюються головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики з питань використання електронного цифрового підпису разом з головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з формування і забезпечення реалізації державної політики у сферах організації спеціального зв’язку та захисту інформації, телекомунікацій, користування радіочастотним ресурсом України.”.

9. Доповнити Закон статтями 6¹ — 6³ такого змісту:

“Стаття 6¹. Строки дії сертифікатів ключів та особистих ключів

Строки дії сертифіката ключа підписувача, посилених сертифікатів ключів центру сертифікації ключів, акредитованого центру сертифікації ключів, засвідчувального центру, центрального засвідчувального органу встановлюються головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної

політики з питань використання електронного цифрового підпису разом з головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з формування і забезпечення реалізації державної політики у сферах організації спеціального зв'язку та захисту інформації, телекомунікацій, користування радіочастотним ресурсом України.

Стаття 6². Вимоги до надійних засобів електронного цифрового підпису

Вимоги до надійних засобів електронного цифрового підпису встановлюються головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики з питань використання електронного цифрового підпису разом з головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з формування і забезпечення реалізації державної політики у сферах організації спеціального зв'язку та захисту інформації, телекомунікацій, користування радіочастотним ресурсом України.

Стаття 6³. Регламент роботи центру сертифікації ключів, акредитованого центру сертифікації ключів, засвідчувального центру, центрального засвідчувального органу

Організаційно-методологічні, технічні та технологічні умови діяльності центру сертифікації ключів, акредитованого центру сертифікації ключів, засвідчувального центру та центрального засвідчувального органу з надання послуг електронного цифрового підпису визначаються регламентами їх роботи.

Регламент роботи затверджується керівником юридичної особи або фізичною особою — підприємцем, що є центром сертифікації ключів чи акредитованим центром сертифікації ключів, до надання послуг електронного цифрового підпису.

Центр сертифікації ключів до проходження процедури акредитації погоджує регламент роботи, розроблений згідно з вимогами до регламенту роботи акредитованого центру сертифікації ключів, з центральним засвідчувальним органом та контролюючим органом.

Вимоги до регламенту роботи акредитованого центру сертифікації ключів встановлюються головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики з питань використання електронного цифрового підпису разом з головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з формування і забезпечення реалізації державної політики у сферах організації спеціального зв'язку та захисту інформації, телекомунікацій, користування радіочастотним ресурсом України.”.

10. Частини першу, другу і четверту статті 8 викласти в такій редакції:

“Центром сертифікації ключів може бути юридична особа незалежно від форми власності або фізична особа — підприємець, що засвідчила свій відкритий ключ у центральному засвідчувальному органі з дотриманням вимог статті 6 цього Закону з метою надання послуг електронного цифрового підпису.

Надання послуг електронного цифрового підпису підписувачам здійснюється центром сертифікації ключів на договірних засадах.”;

“Центр сертифікації ключів зобов’язаний:

забезпечувати захист інформації в інформаційно-телекомунікаційній системі, що використовується ним під час надання послуг електронного цифрового підпису, відповідно до законодавства;

встановлювати відповідно до законодавства фізичну особу та перевіряти повноваження представника юридичної особи, що звернулися з метою засвідчення чинності відкритого ключа;

забезпечувати захист персональних даних, отриманих від підписувача, згідно із законодавством;

встановлювати під час формування сертифіката ключа належність відкритого ключа та відповідного особистого ключа підписувачу;

своєчасно скасовувати, блокувати та поновлювати сертифікати ключів у випадках, передбачених цим Законом;

своєчасно попереджати підписувача та додавати в сертифікат відкритого ключа підписувача інформацію про обмеження використання електронного цифрового підпису, які встановлюються для забезпечення можливості відшкодування збитків сторін у разі заподіяння шкоди з боку центру сертифікації ключів;

розглядати звернення про скасування, блокування та поновлення сертифікатів ключів та зберігати документи, на підставі яких були скасовані, заблоковані та поновлені сертифікати ключів;

цілодобово приймати заяви про скасування, блокування та поновлення сертифікатів ключів;

вести електронний реєстр виданих сертифікатів ключів та реєстр заблокованих і скасованих сертифікатів ключів шляхом формування та публікування списку відкликаних сертифікатів ключів;

забезпечувати цілодобово доступ користувачів до сертифікатів ключів та реєстру заблокованих і скасованих сертифікатів ключів через загальнодоступні телекомунікаційні канали;

постійно зберігати документи на паперових та електронних носіях, що створюються або надходять до центру сертифікації ключів;

забезпечувати постійне зберігання сформованих сертифікатів ключів та електронного реєстру скасованих і блокованих сертифікатів ключів;

своєчасно надавати засвідчувальному центру чи центральному засвідчувальному органу інформацію про зміну даних, відображених у власному посиленому сертифікаті ключа;

надавати консультації з питань, пов'язаних з електронним цифровим підписом.”.

11. У статті 9:

1) після частини другої доповнити новою частиною такого змісту:

“Акредитований центр сертифікації ключів зобов'язаний:

забезпечити наявність коштів на спеціальному рахунку, відкритому у банківській установі, у розмірі не менше ста мінімальних заробітних плат для забезпечення відшкодування збитків, які можуть бути завдані підписувачам, користувачам або третім особам внаслідок неналежного виконання акредитованим центром сертифікації ключів своїх зобов'язань;

наймати працівників, що володіють необхідними для надання послуг електронного цифрового підпису знаннями, досвідом і кваліфікацією, у тому числі у сферах інформаційних технологій та захисту інформації, та визначати їх права та обов'язки як керівника, адміністратора реєстрації, адміністратора сертифікації, адміністратора безпеки та системного адміністратора.”.

У зв'язку з цим частини третю і четверту вважати відповідно частинами четвертою і п'ятою;

2) частину четверту після слів “надійні засоби електронного цифрового підпису” доповнити словами “, у тому числі автоматичні засоби електронного цифрового підпису, що мають сертифікат відповідності або позитивний експертний висновок за результатами державної експертизи у сфері криптографічного захисту інформації, підтвердження відповідності та проведення державної експертизи яких здійснюється у порядку, визначеному законодавством”.

12. Статті 10 і 11 викласти в такій редакції:

“Стаття 10. Засвідчувальний центр

Національний банк України має право створити засвідчувальний центр для забезпечення реєстрації, засвідчення чинності відкритих ключів та акредитації центрів сертифікації ключів.

Засвідчувальний центр стосовно центрів сертифікації ключів, зазначених у частині першій цієї статті, має такі самі функції і повноваження, що і центральний засвідчувальний орган стосовно центрів сертифікації ключів.

Засвідчувальний центр повинен відповідати вимогам, встановленим законодавством для акредитованого центру сертифікації ключів.

Засвідчувальний центр реєструється та засвідчує свій відкритий ключ у центральному засвідчувальному органі.

Засвідчувальний центр надає послуги електронного цифрового підпису, за винятком надання у користування засобів електронного цифрового підпису, допомоги під час генерації пар ключів, підписувачам — зареєстрованим чи акредитованим ним центрам сертифікації ключів.

Під час надання послуг електронного цифрового підпису в частині обслуговування посилених сертифікатів ключів засвідчувальний центр має такі самі права та обов'язки стосовно підписувачів — зареєстрованих чи акредитованих ним центрів сертифікації ключів, що і акредитований центр сертифікації ключів стосовно підписувачів — фізичних та юридичних осіб.

Порядок передачі акредитованим у засвідчувальному центрі центром сертифікації ключів посилених сертифікатів ключів, відповідних реєстрів посилених сертифікатів ключів та документованої інформації, яка підлягає обов'язковій передачі засвідчувальному центру, встановлюється Національним банком України.

Регламент роботи засвідчувального центру затверджується Національним банком України та погоджується з центральним засвідчувальним органом та контролюючим органом.

Регламент роботи засвідчувального центру є обов'язковим для підписувачів — зареєстрованих чи акредитованих ним центрів сертифікації ключів під час надання засвідчувальним центром послуг електронного цифрового підпису та проведення ним реєстрації центрів сертифікації ключів чи їх акредитації.

Стаття 11. Центральний засвідчувальний орган

Функції центрального засвідчувального органу здійснює головний орган у системі центральних органів виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики з питань використання електронного цифрового підпису.

Центральний засвідчувальний орган:

проводить реєстрацію центрів сертифікації ключів та засвідчувального центру відповідно до вимог цього Закону;

проводить акредитацію центрів сертифікації ключів та засвідчувального центру, а також скасовує її, видає, переоформляє, видає дублікати та анулює свідоцтво про акредитацію відповідно до вимог цього Закону;

веде Реєстр суб'єктів, які надають послуги електронного цифрового підпису;

генерує пари ключів та формує посилені сертифікати власних відкритих ключів;

надає послуги електронного цифрового підпису;

надає послугу з постачання передачі сигналів точного часу центрам сертифікації ключів, акредитованим центрам сертифікації ключів та іншим суб'єктам електронного документообігу, синхронізованого з Державним еталоном одиниць часу і частоти;

приймає рішення про скасування посилених сертифікатів ключів центрів сертифікації ключів, акредитованих центрів сертифікації ключів та засвідчувального центру відповідно до вимог цього Закону;

зберігає посилені сертифікати ключів, відповідні реєстри посилених сертифікатів ключів акредитованих центрів сертифікації ключів та засвідчувального центру, а також документовану інформацію, яка підлягає обов'язковій передачі центральному засвідчувальному органу у зв'язку із припиненням діяльності акредитованими центрами сертифікації ключів, засвідчувальним центром;

розглядає заяви і скарги щодо неналежного надання послуг електронного цифрового підпису та інформує контролюючий орган про їх надходження;

забезпечує застосування технічних та технологічних процедур визнання в Україні іноземних сертифікатів відкритих ключів та електронних цифрових підписів, що використовуються під час надання юридично значущих електронних послуг у процесі взаємодії між суб'єктами різних держав;

повідомляє контролюючому органу про обставини, які перешкоджають діяльності центрального засвідчувального органу.”.

13. Доповнити Закон статтями 11¹—11¹¹ такого змісту:

“Стаття 11¹. Особливості надання послуг електронного цифрового підпису центральним засвідчувальним органом

Центральний засвідчувальний орган надає послуги електронного цифрового підпису.

Регламент роботи центрального засвідчувального органу погоджується з контролюючим органом та затверджується головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики з питань використання електронного цифрового підпису.

Регламент роботи центрального засвідчувального органу є обов'язковим для суб'єктів правових відносин у сфері послуг

електронного цифрового підпису під час надання центральним засвідчувальним органом послуг електронного цифрового підпису та проведення реєстрації, акредитації центрів сертифікації ключів.

Під час надання послуг електронного цифрового підпису в частині обслуговування сертифікатів ключів центральний засвідчувальний орган має такі самі права та обов'язки стосовно підписувачів — центрів сертифікації ключів, акредитованих центрів сертифікації ключів, засвідчувального центру, що і акредитований центр сертифікації ключів стосовно підписувачів — фізичних та юридичних осіб.

Технічне та технологічне забезпечення виконання функцій центрального засвідчувального органу здійснюється головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики з питань використання електронного цифрового підпису.

За надання послуг електронного цифрового підпису центральним засвідчувальним органом справляється плата, розмір та порядок зарахування якої до Державного бюджету України встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Центральний засвідчувальний орган повинен відповідати вимогам, встановленим законодавством до акредитованого центру сертифікації ключів.

Стаття 11². Реєстрація центру сертифікації ключів, засвідчувального центру

Реєстрації центральним засвідчувальним органом підлягають центри сертифікації ключів та засвідчувальний центр.

Центр сертифікації ключів, засвідчувальний центр вважаються зареєстрованими від дня внесення до Реєстру суб'єктів, які надають послуги електронного цифрового підпису, відомостей про дату прийняття та номер рішення про реєстрацію.

Реєстрація центру сертифікації ключів, засвідчувального центру здійснюється безоплатно.

Для проведення реєстрації центр сертифікації ключів, засвідчувальний центр разом із заявою про реєстрацію подають центральному засвідчувальному органу такі документи:

копії установчих документів, засвідчені в установленому порядку;

копії документів, що підтверджують право власності центру сертифікації ключів, засвідчувального центру на окремі приміщення, які використовуються для надання послуг електронного цифрового підпису, або оренду таких приміщень, засвідчені в установленому порядку;

копії документів, що підтверджують право власності центру сертифікації ключів, засвідчувального центру на засоби електронного цифрового підпису, які використовуватимуться для надання послуг електронного цифрового підпису, та/або право користування ними, засвідчені в установленому порядку;

копію регламенту роботи центру сертифікації ключів, засвідчувального центру, засвідчену в установленому порядку;

копію Порядку синхронізації часу із сигналом точного часу, засвідчену в установленому порядку.

Центральний засвідчувальний орган на підставі заяви про реєстрацію та доданих до неї документів приймає рішення про реєстрацію або про відмову в реєстрації у строк не більш як п'ять робочих днів від дати її прийняття.

У разі прийняття рішення про реєстрацію центр сертифікації ключів, засвідчувальний центр засвідчують свій відкритий ключ у центральному засвідчувальному органі відповідно до вимог регламенту роботи центрального засвідчувального органу.

Стаття 11³. Підстави для відмови в реєстрації центру сертифікації ключів, засвідчувального центру

Центральний засвідчувальний орган приймає рішення про відмову в реєстрації у разі:

подання не в повному обсязі документів для реєстрації, передбачених частиною четвертою статті 11² цього Закону;

виявлення в заяві про реєстрацію та документах, поданих центром сертифікації ключів, засвідчувальним центром, недостовірної інформації.

Стаття 11⁴. Підстави для скасування реєстрації центру сертифікації ключів

Центральний засвідчувальний орган приймає рішення про скасування реєстрації центру сертифікації ключів у разі:

державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи — підприємця чи припинення діяльності в установленому законодавством порядку юридичної особи — центру сертифікації ключів;

подання заяви у зв'язку з прийняттям центром сертифікації ключів рішення про припинення діяльності з надання послуг електронного цифрового підпису.

Стаття 11⁵. Акредитація центру сертифікації ключів, засвідчувального центру

Центри сертифікації ключів, засвідчувальний центр акредитуються у центральному засвідчувальному органі на добровільних засадах. Акредитації підлягають тільки зареєстровані у центральному засвідчувальному органі центри сертифікації ключів та засвідчувальний центр.

Центр сертифікації ключів, засвідчувальний центр вважаються акредитованими від дня внесення до Реєстру суб'єктів, які надають послуги електронного цифрового підпису, відомостей про дату прийняття та номер рішення про акредитацію, серію та номер свідоцтва, а також строк дії свідоцтва.

Акредитація центру сертифікації ключів, засвідчувального центру здійснюється безоплатно.

Для проведення акредитації центр сертифікації ключів, засвідчувальний центр подають центральному засвідчувальному органу заяву про проведення акредитації разом з такими документами:

копії установчих документів, засвідчені в установленому порядку (у разі зміни відомостей, які відбулися після проведення реєстрації центру сертифікації ключів або засвідчувального центру);

копії документів, що підтверджують право власності центру сертифікації ключів або засвідчувального центру на окремі приміщення, які використовуються для надання послуг електронного цифрового підпису, або оренду таких приміщень, засвідчені в установленому порядку (у разі зміни відомостей, які відбулися після проведення реєстрації центру сертифікації ключів або засвідчувального центру);

копії документів, що підтверджують право власності центру сертифікації ключів або засвідчувального центру на засоби електронного цифрового підпису, які використовуватимуться для надання послуг електронного цифрового підпису, та/або право користування ними, засвідчені в установленому порядку (у разі зміни відомостей, які відбулися після проведення реєстрації центру сертифікації ключів або засвідчувального центру);

копію документа про внесення на спеціальний рахунок коштів для забезпечення відшкодування збитків, які можуть бути завдані акредитованим центром сертифікації ключів або засвідчувальним центром підписувачам, користувачам або третім особам внаслідок неналежного виконання своїх зобов'язань;

копію атестата відповідності комплексної системи захисту інформації інформаційно-телекомунікаційної системи вимогам нормативних

документів у сфері захисту інформації, засвідчену в установленому порядку;

копії сертифікатів відповідності або позитивних експертних висновків за результатами державної експертизи у сфері криптографічного захисту інформації, засвідчені в установленому порядку;

копії документів, що підтверджують освітньо-кваліфікаційний рівень та стаж роботи за фахом найманих працівників: керівника, адміністратора реєстрації, адміністратора сертифікації, адміністратора безпеки та системного адміністратора, засвідчені в установленому порядку;

копії документів (наказів, посадових інструкцій, договорів тощо), якими визначено серед найманих працівників права та обов'язки керівника, адміністратора реєстрації, адміністратора сертифікації, адміністратора безпеки та системного адміністратора, засвідчені в установленому порядку;

копію регламенту роботи центру сертифікації ключів або засвідчувального центру, розробленого згідно з вимогами до регламенту роботи акредитованого центру сертифікації ключів, засвідчену в установленому порядку;

копію Порядку синхронізації часу із сигналом точного часу, засвідчену в установленому порядку;

копію Порядку зберігання окремих резервних копій посиленних сертифікатів ключів та списків відкликаних сертифікатів, сформованих акредитованим центром сертифікації ключів або засвідчувальним центром, засвідчену в установленому порядку.

На підставі заяви про проведення акредитації та доданих до неї документів центральний засвідчувальний орган у строк не більш як десять робочих днів від дати її подання приймає рішення про акредитацію або про відмову в акредитації.

Стаття 11⁶. Свідоцтво про акредитацію

У разі прийняття рішення про акредитацію центральним засвідчувальним органом центру сертифікації ключів або засвідчувальному центру видається документ дозвільного характеру та сформовані центральним засвідчувальним органом посилені сертифікати ключів для обслуговування посиленних сертифікатів підписувачів.

Документом дозвільного характеру є свідоцтво про акредитацію, яке видається уповноваженому представнику центру сертифікації ключів або засвідчувального центру протягом п'яти робочих днів з дня прийняття рішення про акредитацію.

Строк дії свідоцтва про акредитацію не може перевищувати строк дії договору оренди, зазначеного в абзаці третьому, чи строк дії документів,

зазначених в абзацах четвертому, шостому і сьомому частини четвертої статті 11⁵ цього Закону, та становити більш як п'ять років.

Підставами для видачі дубліката свідоцтва про акредитацію є його втрата або пошкодження. Разом із заявою про видачу дубліката свідоцтва про акредитацію акредитований центр сертифікації ключів або засвідчувальний центр подає центральному засвідчувальному органу непридатне для використання свідоцтво (за наявності).

Центральний засвідчувальний орган зобов'язаний протягом двох робочих днів з дня одержання заяви про видачу дубліката свідоцтва про акредитацію надати заявникові дублікат свідоцтва про акредитацію замість втраченого або пошкодженого.

У разі видачі дубліката свідоцтва про акредитацію замість втраченого або пошкодженого центральний засвідчувальний орган приймає рішення про визнання недійсним свідоцтва про акредитацію, що було втрачене або пошкоджене, із внесенням відповідних змін до Реєстру суб'єктів, які надають послуги електронного цифрового підпису.

Акредитований центр сертифікації ключів або засвідчувальний центр, який подав заяву для видачі дубліката свідоцтва про акредитацію замість втраченого або пошкодженого, здійснює свою діяльність на підставі копії заяви про видачу дубліката свідоцтва про акредитацію, зареєстрованої центральним засвідчувальним органом.

Строк дії дубліката свідоцтва про акредитацію не може перевищувати строку дії, зазначеного у втраченому або пошкодженому свідоцтві про акредитацію.

Стаття 11⁷. Переоформлення свідоцтва про акредитацію

Підставами для переоформлення свідоцтва про акредитацію є:

зміна найменування юридичної особи — акредитованого центру сертифікації ключів або засвідчувального центру;

зміна місцезнаходження юридичної особи — акредитованого центру сертифікації ключів або засвідчувального центру;

укладення нового чи поновлення дії договору оренди, зазначеного в абзаці третьому частини четвертої статті 11⁵ цього Закону;

продовження строку дії документів, на підставі яких набуто право користування та/або використання надійних засобів електронного підпису, зазначених в абзаці четвертому частини четвертої статті 11⁵ цього Закону;

проходження додаткової державної експертизи комплексної системи захисту інформації інформаційно-телекомунікаційної системи акредитованого центру сертифікації ключів або засвідчувального центру у зв'язку з модернізацією апаратного, апаратно-програмного пристрою чи програмного забезпечення, що входять до її складу, яка не передбачена

проектною чи експлуатаційною документацією, та забезпечують виконання функцій, пов'язаних із наданням послуг електронного цифрового підпису, та отримання нового атестата відповідності комплексної системи захисту інформації інформаційно-телекомунікаційної системи акредитованого центру сертифікації ключів або засвідчувального центру вимогам нормативних документів у сфері захисту інформації;

отримання нових сертифікатів відповідності або позитивних експертних висновків за результатами державної експертизи у сфері криптографічного захисту інформації.

У разі виникнення підстав для переоформлення свідоцтва про акредитацію акредитований центр сертифікації ключів або засвідчувальний центр зобов'язаний протягом одного робочого дня з дня настання таких підстав подати центральному засвідчувальному органу заяву про переоформлення свідоцтва про акредитацію, що підлягає переоформленню.

Центральний засвідчувальний орган протягом двох робочих днів з дня одержання заяви про переоформлення свідоцтва про акредитацію та документа, що додається до неї, зобов'язаний видати переоформлене свідоцтво про акредитацію.

Строк дії переоформленого свідоцтва про акредитацію з підстав, визначених в абзацах другому і третьому частини першої цієї статті, не може перевищувати строку дії, зазначеного у свідоцтві про акредитацію, що переоформляється.

Строк дії переоформленого свідоцтва про акредитацію з підстав, визначених в абзаці четвертому частини першої цієї статті, не може перевищувати строку дії нового чи поновленого договору оренди або строку дії документів, зазначених в абзацах п'ятому — сьомому частини першої цієї статті, та становити більш як п'ять років.

За два місяці до закінчення строку дії свідоцтва про акредитацію акредитований центр сертифікації ключів зобов'язаний пройти повторну акредитацію відповідно до вимог статті 11⁵ цього Закону.

У разі переоформлення свідоцтва про акредитацію центральний засвідчувальний орган приймає рішення про визнання недійсним свідоцтва, що було переоформлене, з внесенням відповідних змін до Реєстру суб'єктів, які надають послуги електронного цифрового підпису.

Стаття 11⁸. Підстави для відмови в акредитації центру сертифікації ключів або засвідчувального центру

Центральний засвідчувальний орган приймає рішення про відмову в акредитації центру сертифікації ключів або засвідчувального центру в разі:

подання не в повному обсязі документів для реєстрації, передбачених частиною четвертою статті 11⁵ цього Закону;

виявлення у заяві про проведення акредитації та документах, поданих центром сертифікації ключів або засвідчувальним центром, недостовірної інформації.

Центр сертифікації ключів або засвідчувальний центр, якому було відмовлено в акредитації, може подати заяву про проведення акредитації разом з документами, визначеними частиною четвертою статті 11⁵ цього Закону, після усунення обставин, що були підставою для такої відмови.

Стаття 11⁹. Підстави для скасування акредитації акредитованого центру сертифікації ключів або засвідчувального центру

Рішення про скасування акредитації акредитованого центру сертифікації ключів або засвідчувального центру центральний засвідчувальний орган приймає у разі:

державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи — підприємця чи припинення діяльності в установленому законодавством порядку юридичної особи — акредитованого центру сертифікації ключів або засвідчувального центру;

подання заяви у зв'язку з прийняттям акредитованим центром сертифікації ключів або засвідчувальним центром рішення про припинення діяльності з надання послуг електронного цифрового підпису;

відмови центральним засвідчувальним органом з підстав, визначених цим Законом, у переоформленні свідоцтва про акредитацію, якщо до закінчення строку дії свідоцтва про акредитацію залишилося менше двох робочих днів;

неподання з метою переоформлення свідоцтва про акредитацію центральному засвідчувальному органу відповідної заяви та документів, що додаються до неї, якщо до закінчення строку дії свідоцтва про акредитацію залишилося менше двох робочих днів;

надходження від контролюючого органу обґрунтованого подання про скасування акредитації центру сертифікації ключів або засвідчувального центру.

Стаття 11¹⁰. Анулювання свідоцтва про акредитацію

У разі прийняття рішення про скасування акредитації свідоцтво про акредитацію анулюється.

Стаття 11¹¹. Постійно діюча комісія з питань акредитації

Постійно діюча комісія з питань акредитації (далі — Комісія з питань акредитації), діяльність якої забезпечується центральним засвідчувальним органом, утворюється керівником головного органу у системі центральних органів виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики з питань використання електронного цифрового підпису.

До складу Комісії з питань акредитації входять представники центрального засвідчувального органу та контролюючого органу.

Положення про Комісію з питань акредитації, порядок її роботи та персональний склад затверджуються головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики з питань використання електронного цифрового підпису.

Комісія з питань акредитації на підставі поданих центральному засвідчувальному органу документів надає центральному засвідчувальному органу рекомендації щодо акредитації, відмови в акредитації чи скасування акредитації центрів сертифікації ключів або засвідчувального центру.”.

14. Статтю 12 викласти в такій редакції:

“Стаття 12. Здійснення державного нагляду (контролю) у сфері електронного цифрового підпису

Державний нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері надання послуг електронного цифрового підпису акредитованими центрами сертифікації ключів, засвідчувальним центром та центральним засвідчувальним органом здійснює контролюючий орган — головний орган у системі центральних органів виконавчої влади з формування і забезпечення реалізації державної політики у сферах організації спеціального зв’язку та захисту інформації, телекомунікацій, користування радіочастотним ресурсом України шляхом безвиїзного нагляду, проведення планових і позапланових перевірок у визначеному законодавством порядку.

Контролюючий орган здійснює державний нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері надання послуг електронного цифрового підпису акредитованими центрами сертифікації ключів, що є суб’єктами господарювання, відповідно до вимог Закону України “Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності”, з урахуванням особливостей, визначених цим Законом. Контролюючий орган здійснює державний нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері надання послуг електронного цифрового підпису іншими акредитованими центрами сертифікації ключів, засвідчувальним центром та центральним засвідчувальним органом відповідно до вимог положення про порядок здійснення такого нагляду (контролю), затвердженого головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з формування і забезпечення реалізації державної політики у сферах організації спеціального зв’язку та захисту інформації, телекомунікацій, користування радіочастотним ресурсом України.

Підставою для видачі контролюючим органом припису є недотримання акредитованими центрами сертифікації ключів,

засвідчувальним центром та центральним засвідчувальним органом вимог законодавства у сфері надання послуг електронного цифрового підпису.

Контролюючий орган вживає таких заходів реагування:

приймає рішення про скасування сертифікатів ключів акредитованого центру сертифікації ключів, сертифікатів ключів засвідчувального центру, сертифіката власного ключа центрального засвідчувального органу у разі, якщо під час проведення перевірки контролюючим органом виявлено факти:

- компрометації особистого ключа;
- порушення правил генерації пар ключів та/або порядку поводження з ними;

приймає рішення про скасування сертифікатів ключів акредитованого центру сертифікації ключів у разі, якщо під час проведення перевірки виявлено факти надання послуг електронного цифрового підпису без наявності чинного свідоцтва про акредитацію.

Рішення про скасування сертифікатів ключів акредитованого центру сертифікації ключів, посиленого сертифіката ключа центрального засвідчувального органу контролюючий орган надсилає центральному засвідчувальному органу у день його прийняття;

надсилає центральному засвідчувальному органу обґрунтоване подання про скасування акредитації центру сертифікації ключів у разі:

- втрати чинності атестатом відповідності комплексної системи захисту інформації інформаційно-телекомунікаційної системи акредитованого центру сертифікації ключів вимогам нормативних документів у сфері захисту інформації;

- анулювання сертифіката відповідності або позитивного експертного висновку за результатами державної експертизи у сфері криптографічного захисту інформації;

- непроходження додаткової державної експертизи комплексної системи захисту інформації інформаційно-телекомунікаційної системи акредитованого центру сертифікації ключів у зв'язку з модернізацією апаратного, апаратно-програмного засобу акредитованого центру сертифікації ключів, що забезпечують виконання функцій, пов'язаних із наданням послуг електронного цифрового підпису;

- незабезпечення наявності на спеціальному рахунку для забезпечення відшкодування збитків, які можуть бути завдані підписувачам, користувачам або третім особам внаслідок неналежного виконання акредитованим центром своїх зобов'язань, коштів у встановленому цим Законом розмірі;

- порушення вимог до умов експлуатації комплексної системи захисту інформації інформаційно-телекомунікаційної системи акредитованого центру сертифікації ключів;

- коли в установленій у приписі контролюючого органу строк не усунуено виявлені порушення;

- коли під час проведення перевірки виявлено факти надання послуг електронного цифрового підпису без наявності чинних:

- атестата відповідності комплексної системи захисту інформації інформаційно-телекомунікаційної системи акредитованого центру сертифікації ключів вимогам нормативних документів у сфері захисту інформації;

- сертифікатів відповідності або позитивних експертних висновків за результатами державної експертизи у сфері криптографічного захисту інформації;

- встановлення факту надання недостовірних відомостей, наведених у документах, поданих центром сертифікації ключів для проходження акредитації.”.

15. Доповнити Закон статтями 12¹, 12² такого змісту:

“Стаття 12¹. Особливості здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства під час застосування електронного цифрового підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності

Державний нагляд (контроль) у сфері застосування електронного цифрового підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності здійснюється контролюючим органом шляхом проведення планових та позапланових перевірок відповідно до нормативно-правового акта, що затверджується Кабінетом Міністрів України, з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

Контролюючий орган вживає таких заходів реагування: надсилає акредитованому центру сертифікації ключів обґрунтоване подання про блокування/скасування сертифікатів ключів підписувачів органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій державної форми власності у разі, якщо під час проведення перевірки контролюючим органом виявлено факти:

- компрометації особистого ключа;

- порушення порядку застосування електронного цифрового підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності.

Планові заходи державного нагляду (контролю) у сфері застосування електронного цифрового підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності здійснюються один раз на чотири роки.

Стаття 12². Особливості здійснення державного регулювання у сфері надання послуг електронного цифрового підпису головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики з питань використання електронного цифрового підпису

Головний орган у системі центральних органів виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики з питань використання електронного цифрового підпису здійснює державне регулювання у сфері надання послуг електронного цифрового підпису шляхом:

видачі (переоформлення, видачі дубліката) та анулювання документа дозвільного характеру центральним засвідчувальним органом;

нормативно-правового та технічного регулювання діяльності у сфері надання послуг електронного цифрового підпису;

оцінки стану розвитку сфери надання послуг електронного цифрового підпису за результатами аналізу інформації (звітів) про діяльність центрів сертифікації ключів, акредитованих центрів сертифікації ключів, засвідчувального центру, наданої в порядку, встановленому головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики з питань використання електронного цифрового підпису.”.

16. У статті 13:

1) абзац другий частини першої виключити;

2) частини другу і третю викласти в такій редакції:

“Центральний засвідчувальний орган негайно скасовує посилений сертифікат ключа центру сертифікації ключів, акредитованого центру сертифікації ключів, засвідчувального центру у разі компрометації особистого ключа та/або порушення правил генерації пар ключів та/або порядку поводження з ними.

Центральний засвідчувальний орган, засвідчувальний центр, акредитований центр сертифікації ключів, центр сертифікації ключів негайно блокують посилений сертифікат ключа:

у разі подання заяви власника ключа або його уповноваженого представника;

у разі повідомлення контролюючого органу (з відповідною вимогою) про порушення законодавства у сфері надання послуг електронного цифрового підпису;

за рішенням суду, що набрало законної сили.”.

17. Статтю 14 викласти в такій редакції:

“Стаття 14. Припинення діяльності центру сертифікації ключів

Центр сертифікації ключів припиняє свою діяльність з надання послуг електронного цифрового підпису у разі:

припинення діяльності юридичної особи або фізичної особи — підприємця відповідно до законодавства;

прийняття рішення щодо припинення надання послуг електронного цифрового підпису.

Про припинення діяльності з надання послуг електронного цифрового підпису центр сертифікації ключів повідомляє підписувачам за три місяці.

Після повідомлення про припинення діяльності з надання послуг електронного цифрового підпису центр сертифікації ключів не має права формувати та видавати нові сертифікати ключів. Усі сертифікати ключів, що були видані центром сертифікації ключів підписувачам, скасовуються відповідно до вимог статті 13 цього Закону у день, визначений центром сертифікації ключів як дата припинення такої діяльності, чи у день набрання законної сили рішенням суду про припинення діяльності юридичної особи, фізичної особи — підприємця — центру сертифікації ключів.

Центр сертифікації ключів зобов’язаний забезпечити захист прав споживачів шляхом повернення коштів за послуги, що не можуть надаватися надалі, якщо вони були попередньо оплачені.”.

18. Доповнити Закон статтею 14¹ такого змісту:

“Стаття 14¹. Особливості припинення діяльності з надання послуг електронного цифрового підпису акредитованим центром сертифікації ключів

Акредитований центр сертифікації ключів повідомляє про рішення щодо припинення діяльності з надання послуг електронного цифрового підпису засвідчувальному центру чи центральному засвідчувальному органу за три місяці.

Акредитований центр сертифікації ключів протягом доби, визначеної як дата припинення його діяльності з надання послуг електронного цифрового підпису, передає видані ним посилені сертифікати ключів, відповідні реєстри посилених сертифікатів ключів та документовану інформацію, яка підлягає обов’язковій передачі, засвідчувальному центру чи центральному засвідчувальному органу.

У разі припинення діяльності юридичної особи, фізичної особи — підприємця — акредитованого центру сертифікації ключів за рішенням суду акредитований центр сертифікації ключів передає видані ним посилені сертифікати ключів, відповідні реєстри посилених сертифікатів ключів та документовану інформацію, яка підлягає обов’язковій передачі, засвідчувальному центру чи центральному засвідчувальному органу у день набрання законної сили таким рішенням.

На електронні документи, що відповідно до вимог цієї статті передаються центральному засвідчувальному органу, накладається електронний цифровий підпис уповноваженої особи акредитованого центру сертифікації ключів, що припиняє діяльність.

Порядок передачі акредитованим центром сертифікації ключів посилених сертифікатів ключів, відповідних реєстрів посилених сертифікатів ключів та документованої інформації, яка підлягає обов’язковій передачі центральному засвідчувальному органу, встановлюється Кабінетом Міністрів України.”.

19. Статтю 17 викласти в такій редакції:

“Стаття 17. Визнання іноземних сертифікатів ключів

Іноземні сертифікати ключів, засвідчені відповідно до законодавства тих держав, де вони видані, визнаються в Україні чинними у порядку, встановленому Кабінетом Міністрів України.

Центральний засвідчувальний орган забезпечує застосування технічних та технологічних процедур визнання в Україні іноземних сертифікатів ключів та електронних цифрових підписів, що використовуються під час надання юридично значущих електронних послуг у процесі взаємодії між суб’єктами різних держав.”.

II. Внести зміни до Закону України “Про електронний цифровий підпис”, виклавши його в такій редакції:

“ЗАКОН УКРАЇНИ

Про електронний підпис та електронні довірчі послуги

Цей Закон визначає поняття та правовий режим електронного підпису та регулює відносини, що виникають під час надання електронних довірчих послуг.

Якщо міжнародним договором, згода на обов’язковість якого надана Верховною Радою України, встановлено інші правила, ніж ті, що передбачені цим Законом, застосовуються правила міжнародного договору.

Стаття 1. Визначення термінів

1. У цьому Законі терміни вживаються у такому значенні:

1) автентифікація — електронний процес, який дає змогу підтвердити належність ідентифікаційних даних фізичній або юридичній особі, інформаційній системі, походження та цілісність електронних даних під час доступу до інформаційної системи;

2) відкритий ключ — параметр алгоритму асиметричного криптографічного перетворення, доступний користувачу, який використовується для перевірки удосконаленого електронного підпису чи штампа або в інших випадках, визначених законодавством;

3) власник електронного штампа — фізична особа — підприємець або юридична особа, яка накладає електронний штамп;

4) електронна довірча послуга — електронна послуга, що надається для забезпечення електронної взаємодії двох або більше суб'єктів, які довіряють суб'єкту надання електронних довірчих послуг щодо виконання ним спільних для всіх умов та зобов'язань під час надання таких послуг;

5) електронна ідентифікація — встановлення тотожності інформаційної системи, фізичної особи або юридичної особи на підставі ідентифікаційних даних, які обробляються в інформаційних системах;

6) електронна позначка часу — електронні дані, які пов'язують інші електронні дані з конкретним моментом часу для засвідчення наявності цих даних на цей момент часу;

7) електронний підпис — дані в електронній формі, які додаються підписувачем до інших електронних даних або логічно з ними пов'язуються, і використовуються як підпис;

8) електронний штамп (печатка) — електронні дані, які додаються власником електронного штампа до інших електронних даних або логічно з ними пов'язуються, і використовуються для визначення походження та забезпечення цілісності пов'язаних даних;

9) засіб електронного підпису чи штампа — апаратно-програмний або апаратний пристрій чи програмне забезпечення, які використовуються для накладення та/або перевірки електронного підпису чи штампа;

10) засіб кваліфікованого електронного підпису чи штампа — апаратно-програмний або апаратний пристрій чи програмне забезпечення, які реалізують криптографічні алгоритми генерації пар ключів, та/або зберігання особистих ключів, та/або накладення удосконаленого електронного підпису чи штампа, та/або перевірки удосконаленого електронного підпису чи штампа, який відповідає вимогам цього Закону;

11) засіб удосконаленого електронного підпису чи штампа — апаратно-програмний або апаратний пристрій чи програмне забезпечення,

які реалізують криптографічні алгоритми генерації пар ключів, та/або зберігання особистих ключів, та/або накладення удосконаленого електронного підпису чи штампа, та/або перевірки удосконаленого електронного підпису чи штампа;

12) ідентифікаційні дані особи — унікальний набір даних, який дає змогу встановити тотожність фізичної або юридичної особи, або фізичної особи, яка представляє юридичну особу;

13) ідентифікація фізичної (юридичної) особи — встановлення тотожності фізичної або юридичної особи, власника (володільця, розпорядника) інформаційної системи на підставі ідентифікаційних даних про особу, зазначених у документах, складених у паперовій та/або електронній формі;

14) кваліфікована довірча послуга — електронна довірча послуга, яка відповідає вимогам цього Закону;

15) кваліфікована електронна позначка часу — електронна позначка часу, яка відповідає вимогам цього Закону;

16) кваліфікований електронний підпис — удосконалений електронний підпис, який накладається з використанням засобу кваліфікованого електронного підпису і дає змогу провести перевірку електронного підпису та електронну ідентифікацію підписувача за допомогою кваліфікованого сертифіката електронного підпису;

17) кваліфікований електронний штамп — удосконалений електронний штамп, який накладається з використанням засобу кваліфікованого електронного штампа і дає змогу провести перевірку електронного штампа та електронну ідентифікацію власника електронного штампа за допомогою кваліфікованого сертифіката електронного штампа;

18) кваліфікований сертифікат автентифікації інформаційної системи — сертифікат автентифікації інформаційної системи, в тому числі веб-сайту, який видається кваліфікованим постачальником довірчих послуг і відповідає вимогам цього Закону;

19) кваліфікований сертифікат електронного підпису — сертифікат електронного підпису, який видається кваліфікованим постачальником довірчих послуг, центральним засвідчувальним органом, засвідчувальним центром Національного банку України для своїх споживачів і відповідає вимогам цього Закону;

20) кваліфікований сертифікат ключа кваліфікованого електронного штампа (далі — кваліфікований сертифікат ключа штампа) — сертифікат ключа, який відповідає вимогам цього Закону та сформований суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг для власника електронного штампа або центральним засвідчувальним органом для суб'єктів надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

21) компрометація особистого ключа — будь-яка подія та/або дія, що призвела або може призвести до несанкціонованого використання особистого ключа;

22) користувач — фізична або юридична особа, або її уповноважений представник, яка використовує удосконалений електронний підпис чи електронний штамп для перевірки цілісності електронних даних та ідентифікації підписувача, ідентифікації та автентифікації інформаційної системи;

23) надійний засіб електронного підпису — апаратно-програмний або апаратний пристрій чи програмне забезпечення, які реалізують криптографічні алгоритми генерації пар ключів, захисту особистих ключів, накладення та/або перевірки удосконаленого електронного підпису чи штампа, який відповідає вимогам цього Закону;

24) окремі приміщення суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг (далі — окремі приміщення) — будинки, будівлі (їх окремі частини), нежилі приміщення, право власності на які та/або право користування якими належить суб'єкту надання кваліфікованих електронних довірчих послуг і використовується ним для розміщення всіх складових інформаційно-телекомунікаційної системи, що забезпечують надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

25) особистий ключ — параметр алгоритму асиметричного криптографічного перетворення, доступний тільки підписувачу чи власнику (уповноваженому представнику власника) електронного штампа, який використовується для накладення удосконаленого електронного підпису чи штампа або в інших випадках, визначених законодавством;

26) пара ключів удосконаленого електронного підпису чи штампа — особистий та відповідний йому відкритий ключі, що є взаємозв'язаними параметрами асиметричного криптографічного алгоритму, який використовується для накладення удосконаленого електронного підпису;

27) підписувач — фізична особа, яка на законних підставах володіє особистим ключем та від свого імені або за дорученням особи, яку вона представляє, накладає удосконалений електронний підпис під час створення електронного документа чи здійснення автентифікації в інформаційній системі;

28) політика сертифікації — сукупність організаційних, технічних, технологічних і правових вимог до суб'єктів надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, засвідчувального центру Національного банку України та центрального засвідчувального органу щодо надання послуг електронного цифрового підпису;

29) сертифікат відкритого ключа (далі — сертифікат ключа) — електронний документ, який засвідчує належність відкритого ключа підписувачу чи власнику електронного штампа та на який накладено

удосконалений електронний підпис чи штамп суб'єкта, що його сформував;

30) суб'єкт надання електронних довірчих послуг — фізична особа — підприємець або юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності, що надає одну або більше електронних довірчих послуг;

31) удосконалений електронний підпис — електронний підпис, створений за результатом асиметричного криптографічного перетворення даних, на які він накладається з використанням засобу удосконаленого електронного підпису та особистого ключа. Удосконалений електронний підпис дає змогу під час його перевірки здійснити електронну ідентифікацію підписувача та виявити порушення цілісності даних, на які він накладається;

32) удосконалений електронний штамп — електронний штамп (печатка), створений за результатом асиметричного криптографічного перетворення даних, на які він накладається з використанням засобу удосконаленого електронного штампа та особистого ключа. Удосконалений електронний штамп дає змогу здійснити електронну ідентифікацію власника електронного штампа та виявити порушення цілісності даних, на які він накладається.

2. Інші терміни вживаються у значенні, наведеному в Законах України “Про електронні документи та електронний документообіг”, “Про захист інформації в інформаційно-телекомунікаційних системах”.

Стаття 2. Електронні довірчі послуги

1. До складу електронних довірчих послуг входять:

послуга надання засобів електронного підпису;

послуга формування та обслуговування сертифікатів ключів підписів чи штампів;

послуга засвідчення справжності удосконалених електронних підписів чи штампів;

послуга захисту електронних документів та інших електронних даних з накладеним удосконаленим електронним підписом чи штампом;

послуга реєстрованої електронної доставки електронних документів та інших електронних даних;

послуга надання електронної позначки часу;

послуга автентифікації інформаційних систем, у тому числі веб-сайтів.

Кожна послуга, що входить до складу електронних довірчих послуг, може надаватися суб'єктом надання електронних довірчих послуг (суб'єктом надання некваліфікованих електронних довірчих послуг або

суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг) як окремо, так і у сукупності.

Електронні довірчі послуги надаються суб'єктом надання електронних довірчих послуг на договірних засадах.

2. Кваліфікованою електронною довірчою послугою є будь-яка послуга, що входить до складу електронних довірчих послуг та надається виключно суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг з використанням кваліфікованого електронного підпису чи штампа.

Надання кваліфікованих електронних довірчих послуг суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг та центральним засвідчувальним органом здійснюється на договірних засадах відповідно до вимог цього Закону та нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, у тому числі вимог, що визначають технічні аспекти надання кваліфікованих електронних довірчих послуг та базуються на національних стандартах, які встановлюються головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері надання електронних довірчих послуг та використання кваліфікованого електронного підпису разом з головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з формування і забезпечення реалізації державної політики у сферах організації спеціального зв'язку та захисту інформації, телекомунікацій, користування радіочастотним ресурсом України.

3. Надання кваліфікованої електронної довірчої послуги чи їх сукупності здійснюється суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг із використанням засобів його інформаційно-телекомунікаційної системи, захист якої забезпечується ним відповідно до законодавства у сфері захисту інформації.

Діяльність суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг здійснюється з обов'язковим страхуванням цивільно-правової відповідальності для забезпечення відшкодування шкоди, яка може бути завдана отримувачам таких послуг чи третім особам. Розмір страхової суми за кожним із видів кваліфікованих електронних довірчих послуг не може становити менш як 10 000 мінімальних розмірів заробітної плати.

Стаття 3. Суб'єкти правових відносин у сфері надання кваліфікованих електронних довірчих послуг

1. Суб'єктами правових відносин у сфері надання кваліфікованих електронних довірчих послуг є:

підписувачі;

власники електронних штампів;

користувачі;

отримувачі кваліфікованих електронних довірчих послуг;
суб'єкти надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;
засвідчувальний центр Національного банку України;
центральний засвідчувальний орган;
контролюючий орган.

Стаття 4. Призначення та використання електронного підпису та штампа

1. Забезпечення діяльності та взаємодії фізичних та юридичних осіб з використанням електронних документів, що мають юридичну силу, здійснюється із застосуванням кваліфікованого електронного підпису та/або штампа з отриманням відповідних електронних довірчих послуг з урахуванням особливостей, встановлених статтею 41 цього Закону.

Фізичні та юридичні особи для забезпечення власної діяльності з використанням електронних документів та електронної взаємодії, що виключає можливість відправлення, передавання, одержання, використання третіми особами та постійного зберігання таких документів, можуть використовувати електронні підписи, у тому числі удосконалені електронні підписи чи штампи, що не є кваліфікованими.

2. Кваліфікований електронний підпис та штамп використовуються фізичними та юридичними особами:

для електронної ідентифікації підписувачів і власників електронних штампів — суб'єктів електронного документообігу;

для підтвердження цілісності інформації в електронних документах суб'єктів електронного документообігу;

для автентифікації інформаційних систем, у тому числі веб-сайтів, та їх користувачів.

3. Використання кваліфікованого електронного підпису чи штампа не змінює порядку підписання договорів та інших документів, встановленого законом для вчинення правочинів у письмовій формі.

4. Нотаріальні дії з використанням кваліфікованого електронного підпису чи штампа вчиняються відповідно до порядку, встановленого законодавством.

Стаття 5. Правовий режим кваліфікованого електронного підпису

1. Електронні дані або документи, реквізитами яких є кваліфікований електронний підпис та/або штамп, визнаються рівнозначними документам, викладеним на папері, що підписані власноручним підписом підписувача та/або скріплені печаткою або штампом фізичної особи — підприємця або юридичної особи, за винятком документів, які відповідно до законодавства

викладаються виключно на папері, у разі коли кваліфікований електронний підпис та/або штамп пройшли перевірку відповідно до вимог цього Закону.

2. Кваліфікований електронний штамп накладається на електронний документ або дані у разі, коли необхідне засвідчення дійсності підпису на паперових документах та відповідності копій документів оригіналам печаткою, та в інших випадках використання печаток і штампів, визначених законодавством.

3. Кваліфікований електронний штамп може бути накладений та перевірений із використанням надійного засобу електронного підпису, який забезпечує реалізацію відповідних алгоритмів криптографічного перетворення електронних даних без участі фізичної особи, за умови дотримання вимог до надійних засобів електронного підпису.

4. Правовий статус електронного підпису чи штампа, що не є кваліфікованим і використовується фізичними та юридичними особами для забезпечення власної діяльності з використанням електронних документів та електронної взаємодії, що виключає можливість відправлення, передавання, одержання, використання третіми особами та постійного зберігання таких документів, визначається власником інформації, яка обробляється в системі електронного документообігу, якщо інше не встановлено законом.

5. Електронний підпис чи штамп не може бути визнаний недійсним лише через те, що він має електронну форму.

Допустимість використання електронних підписів чи штампів та електронних даних, на які вони накладені, як доказів не може заперечуватися виключно на підставі того, що вони мають електронну форму або не є кваліфікованими.

Стаття 6. Перевірка кваліфікованого електронного підпису та штампа

1. Кваліфікований електронний підпис чи штамп вважається таким, що пройшов перевірку, якщо:

перевірку кваліфікованого електронного підпису чи штампа проведено надійним засобом електронного підпису;

під час проведення перевірки встановлено, що на момент накладення кваліфікованого електронного підпису чи штампа був чинним кваліфікований сертифікат ключа підпису чи штампа підписувача, чи власника штампа, кваліфікований сертифікат ключа підпису чи штампа суб'єкта надання кваліфікованої електронної довірчої послуги, кваліфікований самопідписаний сертифікат ключа штампа засвідчувального центру Національного банку України або самопідписаний сертифікат ключа штампа центрального засвідчувального органу, що сформував кваліфікований сертифікат ключа підпису чи штампа, чинність якого встановлюється;

під час проведення перевірки за допомогою кваліфікованого сертифіката ключа підпису чи штампа отримано підтвердження того, що кваліфікований електронний підпис чи штамп був створений за допомогою надійного засобу електронного підпису;

під час проведення перевірки підтверджено цілісність електронних даних, на які накладено кваліфікований електронний підпис чи штамп;

належність відкритого ключа підписувачу чи власнику електронного штампа встановлено за допомогою кваліфікованого сертифіката ключа підпису чи штампа.

Стаття 7. Кваліфікований сертифікат ключа підпису чи штампа

1. Під час надання кваліфікованих електронних довірчих послуг формується та використовується кваліфікований сертифікат ключа підпису чи штампа.

У разі використання кваліфікованого електронного підпису формується та використовується кваліфікований сертифікат ключа підпису.

У разі використання кваліфікованого електронного штампа формуються та використовуються:

кваліфікований сертифікат ключа штампа;

кваліфікований сертифікат ключа електронного штампа для автентифікації інформаційних систем, у тому числі веб-сайтів (далі — кваліфікований сертифікат ключа штампа для автентифікації) — сертифікат ключа, який відповідає вимогам цього Закону та сформований суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг під час надання кваліфікованої електронної довірчої послуги автентифікації інформаційних систем, у тому числі веб-сайтів;

кваліфікований самопідписаний сертифікат ключа штампа засвідчувального центру Національного банку України (далі — самопідписаний сертифікат ключа штампа засвідчувального центру) — сформований засвідчувальним центром Національного банку України кваліфікований сертифікат ключа штампа, який відповідає вимогам цього Закону та містить кваліфікований електронний штамп засвідчувального центру Національного банку України;

кваліфікований самопідписаний сертифікат ключа штампа центрального засвідчувального органу (далі — самопідписаний сертифікат ключа штампа центрального засвідчувального органу) — сформований центральним засвідчувальним органом кваліфікований сертифікат ключа штампа, який відповідає вимогам цього Закону та містить кваліфікований електронний штамп центрального засвідчувального органу.

Кваліфікований сертифікат ключа підпису чи штампа повинен містити такі реквізити:

позначку, що сертифікат ключа був сформований як кваліфікований сертифікат ключа підпису чи штампа;

ідентифікаційні дані, які визначають суб'єкта надання кваліфікованої електронної довірчої послуги чи центральний засвідчувальний орган, що сформував кваліфікований сертифікат ключа підпису чи штампа;

ідентифікаційні дані, які визначають підписувача чи власника електронного штампа, чи найменування інформаційної системи, чи ім'я або імена домену, до якого входить веб-сайт;

значення відкритого ключа підписувача чи власника електронного штампа;

призначення відкритого ключа;

початок та закінчення строку дії кваліфікованого сертифіката ключа підпису чи штампа, протягом якого забезпечується надання інформації про зміну статусу сертифіката ключа суб'єктом, що його сформував;

унікальний реєстраційний номер кваліфікованого сертифіката ключа підпису чи штампа;

кваліфікований електронний підпис чи штамп суб'єкта надання кваліфікованої електронної довірчої послуги, чи кваліфікований електронний штамп центрального засвідчувального органу, що сформував кваліфікований сертифікат ключа підпису чи штампа;

відомості про методи зберігання особистого ключа підписувача чи власника електронного штампа у надійному засобі електронного підпису.

Кваліфікований сертифікат ключа підпису чи штампа повинен також містити електронні адреси:

за якими є доступними кваліфіковані сертифікати ключів підписів чи штампів суб'єкта надання кваліфікованої електронної довірчої послуги;

за якими є доступною інформація про статус кваліфікованого сертифіката ключа підпису чи штампа;

за якими є доступним реєстр скасованих кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів суб'єкта надання кваліфікованої електронної довірчої послуги.

2. Вимоги до формату кваліфікованих сертифікатів ключів підпису чи штампа, обсяг зазначених у цій статті ідентифікаційних даних та інших реквізитів, а також строк дії кваліфікованих сертифікатів ключів підпису чи штампа встановлюються головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері надання електронних довірчих послуг та використання кваліфікованого електронного підпису разом з головним

органом у системі центральних органів виконавчої влади з формування і забезпечення реалізації державної політики у сферах організації спеціального зв'язку та захисту інформації, телекомунікацій, користування радіочастотним ресурсом України.

Стаття 8. Чинність кваліфікованого сертифіката ключа підпису чи штампа

1. Кваліфікований сертифікат ключа підпису чи штампа вважається чинним у разі, коли:

строк дії, зазначений у кваліфікованому сертифікаті ключа підпису чи штампа, не закінчився;

під час його формування не закінчився строк дії сертифіката ключа суб'єкта правових відносин у сфері надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, що сформував кваліфікований сертифікат ключа підпису чи штампа, чинність якого встановлюється;

суб'єктом правових відносин у сфері надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, що сформував кваліфікований сертифікат ключа підпису чи штампа, чинність якого встановлюється, не змінено статус кваліфікованого сертифіката ключа підпису чи штампа на скасований з підстав, визначених цим Законом.

Строк дії кваліфікованого сертифіката ключа підпису чи штампа, чинність якого встановлюється, не повинен перевищувати строк дії особистого ключа, за допомогою якого накладено кваліфікований електронний підпис на цей сертифікат ключа під час його формування.

2. Інформація про статус кваліфікованих сертифікатів ключів підпису чи штампа, сформованих суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, центральним засвідчувальним органом, надається засобами його інформаційно-телекомунікаційної системи суб'єктам правових відносин у сфері надання кваліфікованих електронних довірчих послуг цілодобово.

Сформовані суб'єктом надання кваліфікованої електронної довірчої послуги кваліфіковані сертифікати ключів підпису чи штампа розповсюджуються шляхом розміщення їх на офіційному веб-сайті суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг.

Стаття 9. Скасування, блокування та поновлення кваліфікованого сертифіката ключа

1. Кваліфікований сертифікат ключа підпису чи штампа скасовується суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг у разі:

подання заяви про скасування кваліфікованого сертифіката ключа підписувачем, його уповноваженим представником чи власником (уповноваженим представником власника) електронного штампа;

смерті фізичної особи — підписувача або оголошення його померлим за рішенням суду;

визнання фізичної особи — підписувача недієздатним за рішенням суду;

зміни ідентифікаційних даних підписувача чи власника електронного штампа;

надання підписувачем чи уповноваженим представником власника електронного штампа недостовірних даних для його створення;

припинення діяльності юридичної особи — власника електронного штампа;

порушення підписувачем або власником електронного штампа умов договору про надання електронних довірчих послуг;

компрометації особистого ключа підписувача чи власника електронного штампа;

набрання законної сили рішенням суду.

2. Кваліфікований сертифікат ключа підпису чи штампа суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг скасовується центральним засвідчувальним органом у разі:

подання заяви про скасування кваліфікованого сертифіката ключа суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

анулювання свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

надання суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг недостовірних даних для його створення;

припинення права надання кваліфікованих електронних довірчих послуг у зв'язку з переоформленням свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

компрометації особистого ключа суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

отримання рішення контролюючого органу про скасування кваліфікованого сертифіката ключа підпису чи штампа;

набрання законної сили рішенням суду.

3. Самопідписаний сертифікат ключа штампа засвідчувального центру або самопідписаний сертифікат ключа штампа центрального засвідчувального органу скасовується відповідно засвідчувальним центром Національного банку України або центральним засвідчувальним органом у разі:

компрометації особистого ключа засвідчувального центру Національного банку України або центрального засвідчувального органу;

отримання рішення контролюючого органу про скасування самопідписаного сертифіката ключа штампа засвідчувального центру або самопідписаного сертифіката ключа штампа центрального засвідчувального органу;

набрання законної сили рішенням суду.

4. У разі подання повідомлення про прийняття суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг рішення про припинення діяльності з надання кваліфікованих електронних довірчих послуг центральний засвідчувальний орган скасовує кваліфіковані сертифікати ключа підпису чи штампа суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг у день, визначений у повідомленні як дата припинення такої діяльності.

Кваліфікований сертифікат ключа підпису чи штампа вважається скасованим з моменту внесення відомостей про це до реєстру скасованих кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів із зазначенням дати та часу здійснення цієї операції.

Скасовані кваліфіковані сертифікати ключів підпису чи штампа поновленню не підлягають.

5. Кваліфікований сертифікат ключа підпису чи штампа суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг блокується центральним засвідчувальним органом у разі:

отримання рішення контролюючого органу про скасування самопідписаного сертифіката ключа штампа засвідчувального центру або самопідписаного сертифіката ключа штампа центрального засвідчувального органу;

порушення суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг умов договору про надання електронних довірчих послуг.

Кваліфікований сертифікат ключа підпису чи штампа суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг вважається заблокованим з моменту внесення його до реєстру скасованих кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів із зазначенням дати та часу здійснення цієї операції.

6. Заблоковані кваліфіковані сертифікати ключів підпису чи штампа суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг можуть бути поновлені центральним засвідчувальним органом у разі:

отримання рішення контролюючого органу про усунення порушень, виявлених у ході здійснення державного нагляду, які стали причиною блокування;

усунення суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг порушень умов договору про надання електронних довірчих послуг.

Кваліфікований сертифікат ключа підпису чи штампа суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг вважається поновленим з моменту внесення відповідного запису до реєстру скасованих кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів із зазначенням дати та часу здійснення цієї операції.

Стаття 10. Права та обов'язки підписувача та власника електронного штампа

1. Підписувач, власник (уповноважений представник власника) електронного штампа мають право на:

- вибір суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;
- інформацію про свої права, обов'язки та умови надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;
- відмову від отримання кваліфікованих електронних довірчих послуг;
- конфіденційність інформації особистого характеру, що стала відомою суб'єкту надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;
- відшкодування збитків та захист своїх прав і законних інтересів, у тому числі в судовому порядку;
- звернення із заявою про скасування свого кваліфікованого сертифіката ключа підпису чи штампа.

2. Підписувач, власник (уповноважений представник власника) електронного штампа зобов'язані:

- забезпечити конфіденційність та неможливість доступу інших осіб до власного особистого ключа підпису чи штампа;
- надавати суб'єкту надання кваліфікованих електронних довірчих послуг достовірні дані, необхідні для отримання кваліфікованих електронних довірчих послуг;
- своєчасно здійснювати оплату суб'єкту надання кваліфікованих електронних довірчих послуг за надані кваліфіковані електронні довірчі послуги;
- своєчасно надавати суб'єкту надання кваліфікованих електронних довірчих послуг інформацію про зміну даних, які містить кваліфікований сертифікат ключа підпису чи штампа;
- не використовувати особистий ключ у разі його компрометації;
- невідкладно повідомляти суб'єкту надання кваліфікованих електронних довірчих послуг про компрометацію особистого ключа.

Стаття 11. Суб'єкт надання кваліфікованих електронних довірчих послуг

1. Суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг є фізична особа — підприємець або юридична особа незалежно від організаційно-правової форми та форми власності, яка відповідає вимогам цього Закону та відповідно до нього отримала в центральному засвідчувальному органі чи засвідчувальному центрі Національного банку України документ дозвільного характеру на право надання кваліфікованих електронних довірчих послуг.

Вимоги, яким повинен відповідати суб'єкт надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, у тому числі організаційні, технічні і технологічні умови його діяльності під час надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 12. Права та обов'язки суб'єктів надання кваліфікованих електронних довірчих послуг

1. Суб'єкт надання кваліфікованих електронних довірчих послуг має право на:

надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

припинення надання кваліфікованих електронних довірчих послуг їх споживачам у разі порушення ними законодавства у сфері надання кваліфікованих електронних довірчих послуг та умов договору про надання таких послуг;

інформацію про свої права, обов'язки та умови надання кваліфікованих електронних довірчих послуг центральним засвідчувальним органом;

конфіденційність інформації особистого характеру, що стала відомою центральному засвідчувальному органу;

відшкодування збитків та захист своїх прав і законних інтересів, у тому числі в судовому порядку;

звернення із заявою про скасування свого кваліфікованого сертифіката ключа підпису чи штампа.

2. Суб'єкт надання кваліфікованих електронних довірчих послуг під час надання послуги формування та обслуговування кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів також має право на:

отримання документів, необхідних для встановлення особи, ідентифікаційні дані якої міститимуться у кваліфікованому сертифікаті ключа підпису, та проведення перевірки цивільної правоздатності та дієздатності юридичної особи, дані якої міститимуться у кваліфікованому сертифікаті ключа штампа;

встановлення особи підписувача чи власника (уповноваженого представника власника) електронного штампа та його повноважень, у тому числі з використанням державних інформаційних систем у порядку, передбаченому законодавством;

внесення ідентифікаційних даних підписувача чи власника електронного штампа до кваліфікованого сертифіката ключа підпису чи штампа.

3. Суб'єкт надання кваліфікованих електронних довірчих послуг зобов'язаний:

надавати тільки кваліфіковані електронні довірчі послуги, перелік яких зазначено у свідоцтві суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

використовувати виключно кваліфікований електронний підпис чи штамп під час надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

використовувати для надання кваліфікованої електронної довірчої послуги кваліфікований сертифікат ключа підпису чи штампа, сформований у центральному засвідчувальному органі, що призначений для надання такої послуги;

забезпечувати функціонування інформаційно-телекомунікаційної системи, що ним використовується, та захист інформації, що в ній обробляється, відповідно до вимог законодавства;

надавати достовірні дані для формування кваліфікованого сертифіката ключа підпису чи штампа у центральному засвідчувальному органі;

своєчасно надавати центральному засвідчувальному органу інформацію про зміну реквізитів, які містяться у його кваліфікованому сертифікаті ключа підпису чи штампа;

зберігати документи на паперових та електронних носіях, що створюються або надходять до суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг під час надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, а також забезпечувати їх передачу для зберігання відповідно до вимог законодавства;

наймати працівників, що володіють необхідними для надання кваліфікованих електронних довірчих послуг знаннями, досвідом і кваліфікацією, у тому числі у сферах інформаційних технологій та захисту інформації;

не використовувати особистий ключ у разі його компрометації;

надавати консультації з питань, пов'язаних із наданням кваліфікованих електронних довірчих послуг.

4. Суб'єкт надання кваліфікованих електронних довірчих послуг під час надання послуг формування та обслуговування кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів також зобов'язаний:

встановлювати відповідно до вимог цього Закону особу, що звернулася за отриманням послуги формування та обслуговування кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів;

забезпечувати захист персональних даних, які були отримані з метою формування кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів;

встановлювати під час формування кваліфікованого сертифіката ключа підпису чи штампа належність відкритого ключа та відповідного йому особистого ключа підписувачу чи власнику електронного штампа;

вести електронний реєстр сформованих кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів та електронний реєстр скасованих кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів;

цілодобово приймати та перевіряти заяви підписувачів та власників (уповноважених представників власників) електронних штампів про скасування їх кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів;

скасовувати кваліфіковані сертифікати ключів підписів чи штампів у випадках, передбачених цим Законом, у порядку і в строки, встановлені Кабінетом Міністрів України;

цілодобово забезпечувати можливість доступу до електронного реєстру сформованих кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів, електронного реєстру скасованих кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів та до інформації про статус кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів через телекомунікаційні мережі загального користування;

забезпечувати постійне зберігання виданих та скасованих кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів;

передати центральному засвідчувальному органу на зберігання кваліфіковані сертифікати ключів підписів чи штампів, їх реєстри та документовану інформацію в разі припинення діяльності.

5. Ознайомлення з особистим ключем підписувача чи власника електронного штампа, його копіювання, зберігання, використання чи поширення суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг заборонено та тягне за собою відповідальність у межах, встановлених законом.

Стаття 13. Державне регулювання у сфері надання кваліфікованих електронних довірчих послуг та використання електронного підпису

1. Державне регулювання у сфері надання кваліфікованих електронних довірчих послуг та використання електронного підпису в Україні здійснюється з метою:

проведення єдиної та ефективної державної політики у сфері надання електронних довірчих послуг та використання електронного підпису;

створення сприятливих умов для розвитку та функціонування сфери надання електронних довірчих послуг та використання електронного підпису;

забезпечення рівних можливостей для доступу до надання кваліфікованих електронних довірчих послуг та захисту прав їх суб'єктів;

додержання суб'єктами надання кваліфікованих електронних довірчих послуг вимог законодавства;

захисту інтересів отримувачів кваліфікованих електронних довірчих послуг;

запобігання монополізації та створення умов для розвитку добросовісної конкуренції у сфері надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

здійснення контролю за прозорістю та відкритістю у сфері надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

сприяння інтеграції України у світовий електронний інформаційний простір.

Стаття 14. Форми державного регулювання у сфері надання електронних довірчих послуг та використання електронного підпису

1. Державне регулювання діяльності з надання електронних довірчих послуг здійснюється шляхом:

нормативно-правового регулювання діяльності у сфері надання електронних довірчих послуг та використання електронного підпису;

видачі (переоформлення, видачі дубліката) та анулювання документа дозвільного характеру суб'єктам на право надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

нагляду за діяльністю суб'єктів надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

застосування уповноваженими державними органами заходів впливу;

проведення інших заходів щодо державного регулювання у сфері надання електронних довірчих послуг, передбачених законодавством.

Стаття 15. Органи, які здійснюють державне регулювання у сфері надання електронних довірчих послуг та використання електронного підпису

1. Державне регулювання у сфері надання електронних довірчих послуг та використання електронного підпису здійснюється:

центральним засвідчувальним органом — головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері надання електронних довірчих послуг та використання кваліфікованого електронного підпису;

контролюючим органом — головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сферах організації спеціального зв'язку та захисту інформації, телекомунікацій, користування радіочастотним ресурсом України;

Національним банком України у сфері надання електронних довірчих послуг у банківській системі України та під час надання електронних довірчих послуг та використання електронного підпису суб'єктами переказу коштів.

Державне регулювання діяльності у сфері надання електронних довірчих послуг та використання електронного підпису здійснюється відповідно до вимог цього Закону та інших законів України.

Стаття 16. Центральний засвідчувальний орган

1. Центральний засвідчувальний орган:

здійснює видачу (переоформлення, видачу дубліката) та анулювання документа дозвільного характеру на право надання кваліфікованих електронних довірчих послуг відповідно до вимог цього Закону;

формує та веде Реєстр суб'єктів надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

генерує пари ключів та формує самопідписані сертифікати ключів штампів центрального засвідчувального органу;

забезпечує функціонування інформаційно-телекомунікаційної системи центрального засвідчувального органу;

надає кваліфіковані електронні довірчі послуги формування та обслуговування кваліфікованих сертифікатів ключів підписів та штампів, засвідчення справжності кваліфікованих електронних підписів та штампів, захисту електронних документів та інших електронних даних з накладеним кваліфікованим електронним підписом чи штампом та надання кваліфікованої електронної позначки часу;

надає послугу постачання передачі сигналів точного часу суб'єктам надання кваліфікованих електронних довірчих послуг та іншим суб'єктам

електронного документообігу, синхронізованого з Державним еталоном одиниць часу і частоти;

приймає на зберігання документовану інформацію, кваліфіковані сертифікати ключів підпису чи штампа, їх реєстри від суб'єктів надання кваліфікованих електронних довірчих послуг у разі припинення їх діяльності;

розглядає пропозиції (зауваження) суб'єктів правових відносин у сфері надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, що стосуються сфери надання електронних довірчих послуг, та застосування кваліфікованого електронного підпису;

надає суб'єктам правових відносин у сфері надання кваліфікованих електронних довірчих послуг консультації з питань, пов'язаних із наданням електронних довірчих послуг, та застосування кваліфікованого електронного підпису;

повідомляє контролюючому органу про обставини, які перешкоджають діяльності центрального засвідчувального органу;

здійснює інші визначені законом повноваження, необхідні для забезпечення функціонування центрального засвідчувального органу.

2. Центральний засвідчувальний орган також забезпечує:

застосування технічних та технологічних процедур за допомогою інформаційно-телекомунікаційної системи центрального засвідчувального органу для визнання в Україні іноземних сертифікатів ключів та електронних підписів, що використовуються під час надання юридично значущих електронних послуг у процесі взаємодії між суб'єктами різних держав;

розроблення норм, стандартів і технічних регламентів у сфері надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

здійснення відповідно до законодавства технічного регулювання у сфері надання кваліфікованих електронних довірчих послуг.

Стаття 17. Технічне та технологічне забезпечення виконання функцій центрального засвідчувального органу

1. Центральний засвідчувальний орган здійснює технічне та технологічне забезпечення таких функцій:

формування та ведення Реєстру суб'єктів надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

здійснення генерації пар ключів та формування самопідписаних сертифікатів ключів штампів центрального засвідчувального органу;

функціонування інформаційно-телекомунікаційної системи центрального засвідчувального органу;

надання кваліфікованих електронних довірчих послуг формування та обслуговування кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів, надання кваліфікованої електронної позначки часу, перевірки кваліфікованого електронного підпису чи штампа, накладеного на електронні дані;

надання послуги постачання передачі сигналів точного часу суб'єктам надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, синхронізованого з Державним еталоном одиниць часу і частоти.

2. Центральний засвідчувальний орган зобов'язаний:

здійснювати відповідну генерацію пари ключів та формування самопідписаного сертифіката ключів штампів центрального засвідчувального органу;

забезпечувати функціонування інформаційно-телекомунікаційної системи центрального засвідчувального органу та захист інформації, що в ній обробляється;

використовувати для надання кваліфікованої електронної довірчої послуги самопідписаний сертифікат ключа штампа центрального засвідчувального органу, що призначений для надання такої послуги;

під час технічного та технологічного забезпечення надання центральним засвідчувальним органом кваліфікованої електронної довірчої послуги формування та обслуговування кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів встановлювати відповідно до вимог цього Закону особу, що звернулася за отриманням послуги формування та обслуговування кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів, та вносити ідентифікаційні дані суб'єктів надання кваліфікованих електронних довірчих послуг до кваліфікованого сертифіката ключа підпису чи штампа;

забезпечувати захист інформації в інформаційно-телекомунікаційній системі центрального засвідчувального органу;

своєчасно надавати інформацію про обставини, що унеможливають належне здійснення технічного та технологічного забезпечення функцій центрального засвідчувального органу;

наймати працівників, що володіють необхідними для здійснення технічного та технологічного забезпечення надання центральним засвідчувальним органом кваліфікованих електронних довірчих послуг знаннями, досвідом і кваліфікацією, у тому числі у сферах інформаційних технологій та захисту інформації;

не використовувати особистий ключ у разі його компрометації;

забезпечувати захист персональних даних, які були отримані з метою формування кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів;

встановлювати під час формування кваліфікованого сертифіката ключа підпису чи штампа належність відкритого ключа та відповідного йому особистого ключа суб'єкту надання кваліфікованих довірчих послуг;

формувати та вести електронний реєстр сформованих кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів та електронний реєстр скасованих кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів;

цілодобово приймати та перевіряти заяви суб'єктів надання кваліфікованих електронних довірчих послуг про скасування їх кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів;

скасовувати, блокувати та поновлювати кваліфіковані сертифікати ключів підписів чи штампів у випадках, передбачених цим Законом, у порядку і в строки, встановлені Кабінетом Міністрів України;

цілодобово забезпечувати можливість доступу до електронного реєстру сформованих кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів, електронного реєстру скасованих кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів та до інформації про статус кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів через телекомунікаційні мережі загального користування;

забезпечувати постійне зберігання всіх виданих та скасованих кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів.

Стаття 18. Особливості надання кваліфікованих електронних довірчих послуг центральним засвідчувальним органом

1. Центральний засвідчувальний орган забезпечує надання послуги формування та обслуговування кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів лише суб'єктам надання кваліфікованих електронних довірчих послуг.

Кваліфіковані електронні довірчі послуги надаються центральним засвідчувальним органом на підставі заяви про надання кваліфікованої електронної довірчої послуги та укладеного договору про надання відповідної послуги.

Договір про надання центральним засвідчувальним органом кваліфікованих електронних довірчих послуг повинен містити такі істотні умови щодо:

порядку надання послуг, що відповідає вимогам цього Закону та нормативно-правових актів, прийнятих на його виконання, та Порядку роботи центрального засвідчувального органу;

плати за надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

строку його дії, що не може перевищувати строк дії свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

підстав для внесення змін або розірвання договору про надання центральним засвідчувальним органом кваліфікованих електронних довірчих послуг.

Підставами для розірвання договору про надання центральним засвідчувальним органом кваліфікованих електронних довірчих послуг є:

анулювання або переоформлення свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

недотримання його істотних умов суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг.

За надання кваліфікованих електронних довірчих послуг центральним засвідчувальним органом справляється плата, розмір та порядок зарахування якої до державного бюджету встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Центральний засвідчувальний орган під час надання кваліфікованих електронних довірчих послуг має право припиняти надання кваліфікованих електронних довірчих послуг підписувачам чи власникам електронного штампа у разі порушення ними законодавства у сфері надання кваліфікованих електронних довірчих послуг та умов договору про надання таких послуг.

2. Центральний засвідчувальний орган під час надання послуги формування та обслуговування кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів також має право отримувати документи, необхідні для встановлення особи, ідентифікаційні дані якої міститимуться в кваліфікованому сертифікаті ключа підпису, та перевірки цивільної правоздатності та дієздатності юридичної особи, дані якої міститимуться в кваліфікованому сертифікаті ключа штампа.

3. Центральний засвідчувальний орган під час надання кваліфікованих електронних довірчих послуг зобов'язаний:

зберігати документи на паперових та електронних носіях, що формуються або надходять до центрального засвідчувального органу під час надання ним кваліфікованих електронних довірчих послуг;

надавати консультації з питань, пов'язаних із наданням кваліфікованих електронних довірчих послуг;

забезпечувати захист персональних даних, які були отримані з метою формування кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів.

4. Центральний засвідчувальний орган повинен відповідати вимогам, встановленим законодавством до суб'єктів надання кваліфікованих електронних довірчих послуг.

Стаття 19. Порядок роботи центрального засвідчувального органу

1. Організаційно-методологічні, технічні та технологічні умови діяльності центрального засвідчувального органу під час надання ним кваліфікованих електронних довірчих послуг, порядок взаємодії центрального засвідчувального органу у процесі надання ним кваліфікованих електронних довірчих послуг із суб'єктами надання кваліфікованих електронних довірчих послуг встановлюються Порядком роботи центрального засвідчувального органу.

Порядок роботи центрального засвідчувального органу затверджується та погоджується відповідно до вимог законодавства та є обов'язковим для суб'єктів правових відносин у сфері надання кваліфікованих електронних довірчих послуг.

Стаття 20. Засвідчувальний центр Національного банку України

1. Для здійснення видачі (переоформлення, видачі дубліката) та анулювання відповідно до вимог цього Закону документа дозвільного характеру на право надання кваліфікованих електронних довірчих послуг у банківській системі та суб'єктам переказу коштів створюється засвідчувальний центр Національного банку України.

Засвідчувальний центр Національного банку України щодо суб'єктів надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, які надають кваліфіковані електронні довірчі послуги у банківській системі та суб'єктам переказу коштів, має такі самі функції і повноваження, що визначені у частині першій статті 16 цього Закону для центрального засвідчувального органу.

2. Національним банком України встановлюються:

порядок видачі документа дозвільного характеру на право надання кваліфікованих електронних довірчих послуг у банківській системі та суб'єктам переказу коштів;

вимоги, яким повинні відповідати суб'єкти надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, що надають кваліфіковані електронні довірчі послуги у банківській системі та суб'єктам переказу коштів, у тому числі вимоги до їх інформаційно-телекомунікаційної системи;

порядок застосування електронного підпису чи штампа, в тому числі кваліфікованого електронного підпису чи штампа, в банківській сфері та суб'єктами переказу коштів;

порядок надання послуги з постачання передачі сигналів точного часу засвідчувальним центром Національного банку України суб'єктам надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, зазначеним у частині першій цієї статті, та джерело синхронізації;

перелік документів, у тому числі електронних, що складають документовану інформацію, та порядок їх передачі засвідчувальному

центру Національного банку України суб'єктами надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, зазначеними у частині першій цієї статті, у разі припинення ними діяльності з надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

порядок надання кваліфікованих електронних довірчих послуг у банківській системі та суб'єктам переказу коштів.

Засвідчувальний центр Національного банку України повинен відповідати вимогам, встановленим законодавством до суб'єктів надання кваліфікованих електронних довірчих послуг.

Стаття 21. Здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства у сфері надання кваліфікованих електронних довірчих послуг

1. Контролюючий орган здійснює державний нагляд (контроль) за додержанням вимог законодавства у сфері надання кваліфікованих електронних довірчих послуг суб'єктами надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, засвідчувальним центром Національного банку України та центральним засвідчувальним органом шляхом здійснення безвиїзного нагляду, проведення планових і позапланових перевірок у визначеному законодавством порядку.

Контролюючий орган розглядає заяви (клопотання) та скарги суб'єктів правових відносин у сфері надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, що стосуються сфери надання кваліфікованих електронних довірчих послуг та застосування кваліфікованого електронного підпису.

Державний нагляд (контроль) у сфері надання кваліфікованих електронних довірчих послуг суб'єктами надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, засвідчувальним центром Національного банку України та центральним засвідчувальним органом здійснюється контролюючим органом відповідно до законодавства.

Підставами для видачі контролюючим органом припису є недотримання суб'єктами надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, засвідчувальним центром Національного банку України та центральним засвідчувальним органом вимог законодавства у сфері надання кваліфікованих електронних довірчих послуг.

2. Контролюючий орган вживає таких заходів реагування:

1) приймає рішення про блокування кваліфікованих сертифікатів ключів підпису чи штампа суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, якщо під час перевірки виявлено факти:

надання кваліфікованих електронних довірчих послуг без наявності чинного свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг чи надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, не

зазначених у свідоцтві суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

надання кваліфікованих електронних довірчих послуг суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг без наявності чинних документів, визначених законодавством, що підтверджують відповідність комплексної системи захисту інформації інформаційно-телекомунікаційної системи суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг вимогам нормативно-правових актів у сфері захисту інформації та/або сертифікатів відповідності або позитивних експертних висновків за результатами державної експертизи у сфері технічного та/або криптографічного захисту інформації засобів захисту інформації, що використовувалися для створення комплексної системи захисту інформації інформаційно-телекомунікаційної системи суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

порушень законодавства у сфері криптографічного та технічного захисту інформації, які можуть призвести до компрометації особистих ключів та несанкціонованого доступу до персональних даних підписувачів або власників електронних штампів;

2) приймає рішення про скасування кваліфікованих сертифікатів ключів підпису чи штампа суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, самопідписаного сертифіката ключа штампа засвідчувального центру, самопідписаного сертифіката ключа штампа центрального засвідчувального органу у разі, коли під час відповідної перевірки контролюючим органом виявлено факти:

компрометації особистого ключа;

порушення правил генерації пар ключів та/або порядку поводження з ними;

3) приймає рішення про скасування кваліфікованих сертифікатів ключів підпису чи штампа суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг у разі, коли під час перевірки виявлено факти надання кваліфікованих електронних довірчих послуг без наявності чинного свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг чи надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, не зазначених у свідоцтві суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг.

Рішення про блокування або скасування кваліфікованих сертифікатів ключів підпису чи штампа суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, скасування самопідписаного сертифіката ключа штампа засвідчувального центру, самопідписаного сертифіката ключа штампа центрального засвідчувального органу контролюючий орган надсилає центральному засвідчувальному органу у день його прийняття.

Рішення про скасування самопідписаного сертифіката ключа штампа засвідчувального центру контролюючий орган надсилає засвідчувальному центру Національного банку України у день його прийняття.

Рішення про поновлення центральним засвідчувальним органом кваліфікованих сертифікатів ключів підпису чи штампа суб'єктів надання кваліфікованих електронних довірчих послуг контролюючий орган надсилає центральному засвідчувальному органу у день його прийняття;

4) надсилає центральному засвідчувальному органу обґрунтоване подання про анулювання документа дозвільного характеру на право надання кваліфікованих електронних довірчих послуг у разі:

втрати чинності документами, визначеними законодавством, що підтверджують відповідність комплексної системи захисту інформації інформаційно-телекомунікаційної системи суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг вимогам нормативно-правових актів у сфері захисту інформації;

втрати чинності сертифікатами відповідності або позитивними експертними висновками за результатами державної експертизи у сфері технічного та/або криптографічного захисту інформації засобів захисту інформації, що використовувалися для створення комплексної системи захисту інформації інформаційно-телекомунікаційної системи суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

непроходження додаткової державної експертизи комплексної системи захисту інформації інформаційно-телекомунікаційної системи суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг у зв'язку з модернізацією апаратного, апаратно-програмного пристрою чи програмного забезпечення, що входять до її складу, яка не передбачена проектною чи експлуатаційною документацією, та забезпечують виконання функцій, пов'язаних із наданням кваліфікованих електронних довірчих послуг;

надання кваліфікованих електронних довірчих послуг за відсутності чинного договору та/чи договорів страхування цивільно-правової відповідальності та/або невідповідності розміру страхової суми вимогам цього Закону чи невідповідності в договорі та/чи договорах страхування цивільно-правової відповідальності видів кваліфікованих електронних довірчих послуг їх переліку, зазначеного у свідоцтві суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, не зазначених у свідоцтві суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

порушення вимог до умов експлуатації комплексної системи захисту інформації інформаційно-телекомунікаційної системи суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

коли в установленій у приписі контролюючого органу строк не усунуто виявлені порушення;

надання кваліфікованих електронних довірчих послуг суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг без наявності чинних документів, визначених законодавством, що підтверджують відповідність комплексної системи захисту інформації інформаційно-телекомунікаційної системи суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг вимогам нормативно-правових актів у сфері захисту інформації, та/або сертифікатів відповідності або позитивних експертних висновків за результатами державної експертизи у сфері технічного та/або криптографічного захисту інформації засобів захисту інформації, що використовувалися для створення комплексної системи захисту інформації інформаційно-телекомунікаційної системи суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

встановлення факту надання недостовірних відомостей, наведених у документах, поданих суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг для отримання документа дозвільного характеру на право надання кваліфікованих електронних довірчих послуг.

Стаття 22. Особливості здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства під час застосування кваліфікованого електронного підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності.

Державний нагляд (контроль) у сфері застосування кваліфікованого електронного підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності здійснюється контролюючим органом шляхом проведення планових та позапланових перевірок відповідно до нормативно-правового акта, що затверджується Кабінетом Міністрів України, з урахуванням особливостей, визначених цим Законом.

Контролюючий орган вживає таких заходів реагування: надсилає суб'єкту надання кваліфікованих електронних довірчих послуг обґрунтоване подання про блокування/скасування кваліфікованих сертифікатів ключів підпису підписувачів органів державної влади, органів місцевого самоврядування, підприємств, установ та організацій державної форми власності у разі, якщо під час проведення перевірки контролюючим органом виявлено факти:

компрометації особистого ключа;

порушення порядку застосування кваліфікованого електронного підпису органами державної влади і органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності.

Планові заходи державного нагляду (контролю) у сфері застосування кваліфікованого електронного підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності здійснюються один раз на чотири роки.

Стаття 23. Особливості здійснення державного регулювання у сфері надання кваліфікованих електронних довірчих послуг та використання електронного підпису головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері надання електронних довірчих послуг та використання кваліфікованого електронного підпису

Головний орган у системі центральних органів виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері надання електронних довірчих послуг та використання удосконаленого електронного підпису здійснює державне регулювання у сфері надання кваліфікованих електронних довірчих послуг та використання електронного підпису шляхом:

видачі (переоформлення, видачі дубліката) та анулювання документа дозвільного характеру на право надання кваліфікованих електронних довірчих послуг центральним засвідчувальним органом;

нормативно-правового та технічного регулювання діяльності у сфері надання кваліфікованих електронних довірчих послуг та використання електронного підпису;

оцінки стану розвитку сфери надання електронних довірчих послуг та кваліфікованих електронних довірчих послуг та використання електронного підпису за результатами проведення аналізу інформації (звітів) про діяльність суб'єктів надання некваліфікованих електронних довірчих послуг, суб'єктів надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, засвідчувального центру Національного банку України, наданої в порядку, встановленому головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері надання електронних довірчих послуг та використання кваліфікованого електронного підпису.

Стаття 24. Документ дозвільного характеру на право надання кваліфікованих електронних довірчих послуг

1. Документ дозвільного характеру на право надання кваліфікованих електронних довірчих послуг видається (переоформляється, видається дублікат), анулюється на підставі відповідного рішення центральним засвідчувальним органом безоплатно.

2. Порядок видачі документа дозвільного характеру на право надання кваліфікованих електронних довірчих послуг встановлюється Кабінетом Міністрів України.

3. Документом дозвільного характеру на право надання кваліфікованих електронних довірчих послуг є свідоцтво суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг.

У свідоцтві суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг зазначаються кваліфіковані електронні довірчі послуги, які має право надавати суб'єкт надання кваліфікованих електронних довірчих послуг.

4. Для отримання свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг фізична особа — підприємець або її уповноважений представник, уповноважений представник юридичної особи подає центральному засвідчувальному органу заяву про видачу свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг.

5. У заяві про видачу свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг обов'язково зазначаються кваліфіковані електронні довірчі послуги, які матиме право надавати суб'єкт надання кваліфікованих електронних довірчих послуг. Разом із заявою подаються такі документи:

копії установчих документів, засвідчені в установленому порядку, чи копія паспорта для фізичної особи — підприємця;

копії документів, що підтверджують його право власності та/або право користування надійними засобами електронного підпису, які використовуватимуться для надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, засвідчені в установленому порядку;

копії документів, що підтверджують його право власності та/або право оренди окремих приміщень, які використовуватимуться для надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, засвідчені в установленому порядку;

копія договору чи копії договорів страхування цивільно-правової відповідальності, розмір страхової суми за кожним із видів кваліфікованих електронних довірчих послуг, зазначених у заяві про видачу свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, яка відповідає вимогам цього Закону, засвідчена в установленому порядку;

копії документів, визначених законодавством, що підтверджують відповідність комплексної системи захисту інформації інформаційно-телекомунікаційної системи, що ним використовуватиметься для надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, вимогам нормативно-правових актів у сфері захисту інформації;

копії сертифікатів відповідності або позитивних експертних висновків за результатами державної експертизи у сфері технічного та/або криптографічного захисту інформації засобів захисту інформації, що використовувалися для створення комплексної системи захисту інформації

інформаційно-телекомунікаційної системи, що ним використовуватиметься для надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

копії документів, що підтверджують освітньо-кваліфікаційний рівень та стаж роботи за фахом найманих працівників, в обов'язки яких входить безпосередньо надання кваліфікованих електронних послуг, засвідчених в установленому порядку;

копії документів (наказів, посадових інструкцій, договорів тощо), якими визначено обов'язки найманих працівників щодо безпосереднього надання кваліфікованих електронних послуг, засвідчених в установленому порядку;

копія Порядку синхронізації часу із сигналом точного часу, засвідчена в установленому порядку.

6. На підставі заяви про видачу свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг та доданих до неї документів центральний засвідчувальний орган у строк не більш як десять робочих днів від дати її подання приймає рішення про видачу свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг та перелік кваліфікованих електронних довірчих послуг або про відмову у видачі документа дозвільного характеру.

Стаття 25. Перелік кваліфікованих електронних довірчих послуг, який зазначається у свідоцтві суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг

1. Перелік кваліфікованих електронних довірчих послуг, який зазначається у свідоцтві суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, визначається центральним засвідчувальним органом на підставі відомостей, що містяться в заяві про видачу свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг та копіях документів, визначених законодавством, що підтверджують відповідність комплексної системи захисту інформації інформаційно-телекомунікаційної системи суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг вимогам нормативно-правових актів у сфері захисту інформації.

2. Кваліфікована електронна довірча послуга включається до переліку кваліфікованих електронних довірчих послуг, що зазначається у свідоцтві суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг у разі, якщо:

до складу інформаційно-телекомунікаційної системи суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг входять засоби, що можуть бути використані для надання кваліфікованої електронної довірчої послуги;

назву кваліфікованої електронної довірчої послуги зазначено в заяві про видачу свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг.

Стаття 26. Свідоцтво суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг

1. Свідоцтво суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг видається уповноваженому представнику суб'єкта надання електронної довірчої послуги протягом трьох робочих днів з дня прийняття рішення про його видачу.

Не пізніше дня видачі свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг до Реєстру суб'єктів, які надають кваліфіковані електронні довірчі послуги, вносяться такі відомості:

дата прийняття рішення про видачу свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, його номер;

серія та номер свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, строк його дії;

перелік кваліфікованих електронних довірчих послуг.

Строк дії свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг не може перевищувати строк дії документів, на підставі яких набуто право користування та/або використання надійних засобів електронного підпису, договору оренди окремих приміщень, зазначених в абзацах другому і третьому частини п'ятої статті 24 цього Закону, чи строк дії документів, зазначених в абзацах шостому і сьомому частини п'ятої статті 24 цього Закону, та становити більш як п'ять років.

2. Підставами для видачі дубліката свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг є його втрата або пошкодження. Разом із заявою про видачу дубліката свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг суб'єкт надання кваліфікованих електронних довірчих послуг подає центральному засвідчувальному органу непридатне для використання свідоцтво (за наявності).

Центральний засвідчувальний орган зобов'язаний протягом двох робочих днів з дня одержання заяви про видачу дубліката свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг надати заявникові дублікат свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг замість втраченого або пошкодженого.

У разі видачі дубліката свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг замість втраченого або пошкодженого центральний засвідчувальний орган приймає рішення про визнання недійсним свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, що було втрачене або пошкоджене, із внесенням

відповідних змін до Реєстру суб'єктів, які надають кваліфіковані електронні довірчі послуги.

Строк дії дубліката свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг не може перевищувати строку дії, зазначеного у втраченому або пошкодженому свідоцтві суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг.

Стаття 27. Переоформлення свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг

1. Підставами для переоформлення свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг є:

зміна найменування (зміна імені) чи місцезнаходження (місця реєстрації) суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

внесення змін до переліку кваліфікованих електронних довірчих послуг, що зазначається у свідоцтві суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, у тому числі у зв'язку із зміною складу засобів інформаційно-телекомунікаційної системи, що ним використовуються для надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

продовження строку дії документів, на підставі яких набуто право користування та/або використання надійних засобів електронного підпису;

укладення нового чи поновлення дії договору оренди окремого приміщення;

проходження додаткової державної експертизи комплексної системи захисту інформації інформаційно-телекомунікаційної системи суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг у зв'язку з модернізацією апаратного, апаратно-програмного пристрою чи програмного забезпечення, що входять до її складу, яка не передбачена проектною чи експлуатаційною документацією, та забезпечують виконання функцій, пов'язаних із наданням кваліфікованих електронних довірчих послуг, та отримання нових документів, визначених законодавством, що підтверджують відповідність комплексної системи захисту інформації вимогам нормативних документів у сфері захисту інформації.

У разі виникнення підстав для переоформлення свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг суб'єкт надання кваліфікованих електронних довірчих послуг зобов'язаний протягом одного робочого дня з дня настання таких підстав подати центральному засвідчувальному органу заяву про переоформлення свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, що підлягає переоформленню.

Центральний засвідчувальний орган протягом двох робочих днів з дня одержання заяви про переоформлення свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг та документів, що додаються до неї та підтверджують наявність можливості здійснення такого переоформлення з підстав, визначених у цій статті, зобов'язаний видати переоформлене свідоцтво суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг.

2. Строк дії переоформленого свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг з підстав, визначених в абзацах другому і третьому частини першої цієї статті, не може перевищувати строку дії, зазначеного у свідоцтві суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, що переоформляється.

Строк дії переоформленого свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг з підстав, визначених в абзацах четвертому — шостому частини першої цієї статті, не може перевищувати строку дії нових документів, на підставі яких набуто або продовжено право користування та/або використання надійних засобів електронного підпису, нового чи поновленого договору оренди або документів, визначених законодавством, що підтверджують відповідність комплексної системи захисту інформації інформаційно-телекомунікаційної системи суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, отриманих за результатами додаткової державної експертизи комплексної системи захисту інформації, та становити більш як п'ять років.

3. У разі переоформлення свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг центральний засвідчувальний орган приймає рішення про визнання недійсним свідоцтва, що було переоформлене, із внесенням відповідних змін до Реєстру суб'єктів, які надають кваліфіковані електронні довірчі послуги.

Стаття 28. Підстави для відмови у видачі (переоформленні) свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг

1. Центральний засвідчувальний орган приймає рішення про відмову у видачі (переоформленні) свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг у разі:

подання для видачі (переоформлення) свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг документів не в повному обсязі;

неможливості встановлення переліку кваліфікованих електронних довірчих послуг, який зазначається у свідоцтві суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, у зв'язку з невідповідністю складу засобів інформаційно-телекомунікаційної системи, що ним використовуватиметься для надання кваліфікованих електронних довірчих

послуг, кваліфікованим електронним довірчим послугам, зазначеним у заяві про видачу свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

невідповідності у договорі та/чи договорах страхування цивільно-правової відповідальності розміру страхової суми вимогам цього Закону та/чи видів кваліфікованих електронних довірчих послуг їх переліку, зазначеному в заяві про видачу свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

виявлення у заяві про видачу (переоформлення) свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг та документах недостовірної інформації.

Стаття 29. Підстави для анулювання свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг

1. Центральний засвідчувальний орган приймає рішення про анулювання свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг на підставі:

поданої заяви у зв'язку з прийняттям суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг рішення про припинення діяльності з надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

рішення суду, що набрало законної сили;

обгрунтованого подання контролюючого органу, надісланого відповідно до пункту 4 частини другої статті 21 цього Закону;

державної реєстрації припинення підприємницької діяльності фізичної особи — підприємця чи припинення діяльності в установленому законодавством порядку юридичної особи — суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

відмови центральним засвідчувальним органом з підстав, визначених цим Законом, у переоформленні свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, якщо до закінчення строку дії свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг залишилося менше двох робочих днів;

ненадходження з метою переоформлення свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг до центрального засвідчувального органу відповідної заяви та документів, що додаються до неї, якщо до закінчення строку дії свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг залишилося менше двох робочих днів;

припинення дії документів, на підставі яких набуто право користування та/або використання надійних засобів електронного підпису;

припинення дії договору оренди окремого приміщення;

розірвання договору про надання центральним засвідчувальним органом кваліфікованих електронних довірчих послуг у зв'язку з недотриманням його істотних умов суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг.

2. Рішення про анулювання свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг приймається центральним засвідчувальним органом у строк не більш як десять робочих днів з дня отримання документів чи інформації, що підтверджують факти, які є підставою для такого анулювання.

Свідоцтво суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг вважається анульованим у день прийняття рішення про його анулювання.

Стаття 30. Комісія з питань видачі чи анулювання свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг

1. Комісія з питань видачі чи анулювання свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, діяльність якої забезпечується центральним засвідчувальним органом, утворюється керівником головного органу у системі центральних органів виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері надання електронних довірчих послуг та використання удосконаленого електронного підпису.

До складу Комісії з питань видачі чи анулювання свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг входять представники центрального засвідчувального органу та контролюючого органу.

2. Положення про Комісію з питань видачі чи анулювання свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, порядок її роботи та персональний склад затверджуються головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сфері надання електронних довірчих послуг та використання кваліфікованого електронного підпису.

Комісія з питань видачі чи анулювання свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг на підставі поданих центральному засвідчувальному органу документів надає рекомендацію центральному засвідчувальному органу щодо видачі чи анулювання свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг.

Стаття 31. Припинення діяльності з надання кваліфікованих електронних довірчих послуг суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг

1. Суб'єкт надання кваліфікованих електронних довірчих послуг припиняє свою діяльність з надання кваліфікованих електронних довірчих послуг у разі:

анулювання свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

прийняття рішення суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг щодо припинення надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, що зазначені у свідоцтві суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг.

Про прийняття рішення суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг щодо припинення надання кваліфікованих електронних довірчих послуг суб'єкт надання кваліфікованих електронних довірчих послуг зобов'язаний повідомити підписувачам чи власникам електронного штампа та відповідно засвідчувальному центру Національного банку України або центральному засвідчувальному органу за три місяці.

З дня прийняття рішення суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг щодо припинення надання кваліфікованих електронних довірчих послуг суб'єкт надання кваліфікованих електронних довірчих послуг не має права надавати послугу формування та обслуговування кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів у частині їх формування.

Усі кваліфіковані сертифікати ключів підписів чи штампів, що були видані суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг підписувачам чи власникам електронного штампа, скасовуються відповідно до вимог цього Закону у день, визначений суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг як дата припинення такої діяльності, чи у день набрання законної сили відповідним рішенням суду.

2. Суб'єкт надання кваліфікованих електронних довірчих послуг зобов'язаний передати документовану інформацію центральному засвідчувальному органу:

протягом доби, визначеної суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг як дата припинення надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

у день набрання законної сили рішенням суду про припинення надання кваліфікованих електронних довірчих послуг суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг чи прийняття центральним

засвідчувальним органом рішення про анулювання свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг.

Перелік документів, у тому числі електронних, що складають документовану інформацію, та порядок їх передачі центральному засвідчувальному органу встановлюються Кабінетом Міністрів України.

На документовану інформацію, що відповідно до вимог цієї статті передається суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг до центрального засвідчувального органу в електронному вигляді, накладається кваліфікований електронний підпис його керівника.

Стаття 32. Кваліфікована електронна довірча послуга надання надійних засобів електронного підпису

1. Кваліфікована електронна довірча послуга надання надійних засобів електронного підпису для накладення та перевірки кваліфікованого електронного підпису чи штампа надається суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг та включає:

надання надійних засобів електронного підпису для накладення та перевірки кваліфікованих електронних підписів чи штампів;

технічну підтримку наданих надійних засобів електронного підпису.

2. Надання кваліфікованої електронної довірчої послуги надання надійних засобів електронного підпису здійснюється відповідно до вимог, встановлених Кабінетом Міністрів України.

Стаття 33. Надійні засоби електронного підпису

1. Надійні засоби електронного підпису повинні забезпечувати:

належний рівень унікальності пари ключів, що ним генерується;

конфіденційність особистих ключів під час їх генерації та накладання кваліфікованого електронного підпису чи штампа;

захист від доступу до особистих ключів сторонніх осіб.

Надійні засоби електронного підпису не повинні змінювати дані, на які накладається кваліфікований електронний підпис чи штамп, або перешкоджати доступу до них підписувача чи власника (уповноваженого представника власника) електронного штампа до моменту його накладення.

2. Вимоги до надійних засобів електронного підпису, у тому числі вимоги до унікальності пари ключів, що генеруються, гарантій безпеки особистих ключів встановлюються головним органом у системі центральних органів виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сферах організації спеціального зв'язку та захисту інформації, телекомунікацій, користування радіочастотним ресурсом України.

Відповідність надійних засобів електронного підпису вимогам законодавства підтверджується сертифікатами відповідності або позитивними експертними висновками за результатами їх державної експертизи у сфері технічного та/або криптографічного захисту інформації.

Стаття 34. Кваліфікована електронна довірча послуга формування та обслуговування кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів

1. Кваліфікована електронна довірча послуга формування та обслуговування кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів надається суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, засвідчувальним центром Національного банку України, центральним засвідчувальним органом та включає:

створення умов для генерації пари ключів особисто підписувачем чи власником (уповноваженим представником власника) електронного штампа за допомогою надійного засобу електронного підпису у разі надання послуги суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг;

встановлення відповідно до вимог цього Закону особи, ідентифікаційні дані якої міститимуться у кваліфікованому сертифікаті ключа підпису, та проведення перевірки відповідно до вимог цього Закону цивільної правоздатності та дієздатності юридичної особи, дані якої міститимуться у кваліфікованому сертифікаті ключа штампа;

формування кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів, що відповідають вимогам цього Закону, та передачу їх отримувачу послуги;

обслуговування кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів шляхом надання третім особам доступу до кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів, інформації про їх статус, а також їх скасування, блокування та поновлення у випадках, передбачених цим Законом.

2. Доступ суб'єктів правових відносин у сфері надання кваліфікованих електронних довірчих послуг забезпечується до:

сформованих суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів шляхом їх розміщення на офіційному веб-сайті суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, що їх видав;

інформації про статус кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів — засобами інформаційно-телекомунікаційної системи суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг цілодобово.

3. Формування кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів, що не відповідають вимогам цього Закону, заборонено.

Надання кваліфікованої електронної довірчої послуги формування та обслуговування кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів здійснюється відповідно до вимог, встановлених Кабінетом Міністрів України.

Стаття 35. Установлення особи під час формування кваліфікованого сертифіката ключа підпису

1. Не допускається формування кваліфікованого сертифіката ключа підпису без встановлення особи, ідентифікаційні дані якої міститимуться у кваліфікованому сертифікаті ключа підпису.

2. Встановлення особи здійснюється за паспортом громадянина України або за іншими документами, які унеможливають виникнення будь-яких сумнівів щодо особи громадянина, який звернувся за отриманням послуги формування та обслуговування кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів (паспорт громадянина України, паспорт громадянина України для виїзду за кордон, дипломатичний чи службовий паспорт, посвідчення особи моряка, посвідчення члена екіпажу, посвідка на проживання особи, яка мешкає в Україні, національний паспорт іноземця або документ, що його замінює).

3. Особа віком до 16 років встановлюється за свідоцтвом про народження за умови підтвердження батьками (одним з батьків) того, що ця особа є їх дитиною.

Стаття 36. Перевірка цивільної правоздатності та дієздатності юридичної особи, повноважень представника юридичної особи під час формування кваліфікованого сертифіката ключа штампа

1. Не допускається формування кваліфікованого сертифіката ключа штампа без проведення перевірки цивільної правоздатності та дієздатності юридичної особи, ідентифікаційні дані якої міститимуться у кваліфікованому сертифікаті ключа штампа.

Під час проведення перевірки цивільної правоздатності та дієздатності юридичної особи суб'єкт надання кваліфікованих електронних довірчих послуг зобов'язаний ознайомитися з установчими документами, інформацією про цю юридичну особу, що міститься в Єдиному державному реєстрі юридичних осіб та фізичних осіб — підприємців, і перевірити, чи обсяг її цивільної правоздатності та дієздатності є достатнім для формування кваліфікованого сертифіката ключа штампа.

2. Суб'єкт надання кваліфікованих електронних довірчих послуг під час формування кваліфікованого сертифіката ключа штампа встановлює особу уповноваженого представника юридичної особи відповідно до вимог

цього Закону, а також перевіряє обсяг його повноважень за довіреністю або іншим документом, що надає повноваження представникові.

Якщо від імені юридичної особи діє колегіальний орган, суб'єкту надання кваліфікованих електронних довірчих послуг подається документ, в якому закріплено повноваження відповідного органу та розподіл обов'язків між його членами.

Стаття 37. Кваліфікована електронна довірча послуга засвідчення справжності кваліфікованого електронного підпису чи штампа, накладеного на електронні дані

1. Кваліфікована електронна довірча послуга засвідчення справжності кваліфікованого електронного підпису чи штампа, накладеного на електронні документи та інші електронні дані, надається суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, засвідчувальним центром Національного банку України, центральним засвідчувальним органом та включає:

проведення перевірки надійним засобом електронного підпису кваліфікованого електронного підпису чи штампа, накладеного на електронний документ та інші електронні дані;

здійснення передачі отримувачам послуги результату проведення перевірки у вигляді паперового або електронного документа, реквізитом якого є кваліфікований електронний підпис чи штамп суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, засвідчувального центру Національного банку України або центрального засвідчувального органу.

2. Надання кваліфікованої електронної довірчої послуги засвідчення справжності кваліфікованого електронного підпису чи штампа здійснюється відповідно до вимог, встановлених Кабінетом Міністрів України.

Стаття 38. Кваліфікована електронна довірча послуга захисту електронних документів та інших електронних даних з накладеним кваліфікованим електронним підписом чи штампом

1. Кваліфікована електронна довірча послуга захисту електронних документів та інших електронних даних з накладеним кваліфікованим електронним підписом чи штампом з метою їх архівного зберігання надається суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, засвідчувальним центром Національного банку України, центральним засвідчувальним органом та включає:

накладення суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг або засвідчувальним центром Національного банку України, або центральним засвідчувальним органом на електронні документи та інші електронні дані з накладеним кваліфікованим електронним підписом чи

штампом, що передаються на зберігання кваліфікованого електронного підпису чи штампа з використанням надійних засобів електронного підпису, які забезпечують захист раніше накладених кваліфікованих електронних підписів чи штампів, електронних позначок часу протягом строків, визначених законодавством у сфері архівної справи для зберігання документів на електронному носіїві;

здійснення передачі отримувачу послуги кваліфікованого електронного підпису чи штампа суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, засвідчувального центру Національного банку України, центрального засвідчувального органу.

2. Надання кваліфікованої електронної довірчої послуги захисту електронних документів та інших електронних даних з накладеним кваліфікованим електронним підписом чи штампом здійснюється відповідно до вимог, встановлених Кабінетом Міністрів України.

Стаття 39. Кваліфікована електронна довірча послуга реєстрованої електронної доставки електронних документів та інших електронних даних

1. Кваліфікована електронна довірча послуга реєстрованої електронної доставки електронних документів та інших електронних даних надається суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, забезпечує достовірність відправки та отримання електронних даних і захищає передані дані від втрати або несанкціонованих змін.

2. Кваліфікована електронна довірча послуга реєстрованої електронної доставки електронних документів та інших електронних даних повинна надаватися суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг та забезпечувати:

електронну ідентифікацію відправника;

електронну ідентифікацію отримувача перед доставкою електронних документів та інших електронних даних;

захист відправки та отримання електронних документів та інших електронних даних з використанням кваліфікованого електронного підпису чи штампа суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг у спосіб, який виключає можливість будь-якої зміни електронних документів та інших електронних даних;

інформування відправника та отримувача електронних документів та інших електронних даних про будь-яку їх зміну, необхідну для відправки або отримання;

встановлення дати і часу відправки, отримання і будь-якої зміни електронних документів та інших електронних даних за допомогою кваліфікованої електронної позначки часу.

У разі відправки електронних документів та інших електронних даних між двома або більше суб'єктами надання кваліфікованих електронних довірчих послуг наведені вимоги повинні застосовуватися до всіх суб'єктів надання кваліфікованих електронних довірчих послуг.

3. Вимоги до засобів та процедур надання кваліфікованої електронної довірчої послуги реєстрованої електронної доставки електронних документів та інших електронних даних, а також порядок проведення оцінки відповідності таким вимогам та здійснення контролю за їх додержанням встановлюються Кабінетом Міністрів України.

Стаття 40. Кваліфікована електронна довірча послуга надання кваліфікованої електронної позначки часу

1. Кваліфікована електронна довірча послуга надання кваліфікованої електронної позначки часу надається суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, засвідчувальним центром Національного банку України, центральним засвідчувальним органом та включає формування кваліфікованої електронної позначки часу та її передачу отримувачу послуги.

2. Кваліфікована електронна позначка часу — електронна позначка часу, на яку накладено кваліфікований електронний підпис чи штамп суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, або самопідписаний сертифікат ключа штампа засвідчувального центру, або самопідписаний сертифікат ключа штампа центрального засвідчувального органу.

Кваліфікована електронна позначка часу створюється засобами інформаційно-телекомунікаційної системи суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, засвідчувального центру Національного банку України, центрального засвідчувального органу.

Час в інформаційно-телекомунікаційній системі суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг встановлюється за київським часом та синхронізується із сигналом точного часу з точністю до секунди. Порядок синхронізації часу із сигналом точного часу визначається суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг та погоджується із засвідчувальним центром Національного банку України або центральним засвідчувальним органом відповідно.

Суб'єкт надання кваліфікованих електронних довірчих послуг забезпечує надання кваліфікованої електронної довірчої послуги надання кваліфікованої електронної позначки часу цілодобово.

У разі надання отримувачеві кваліфікованої електронної довірчої послуги надання кваліфікованої електронної позначки часу з порушенням вимог щодо точності та синхронізації часу, використання суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг скасованого або блокованого кваліфікованого сертифіката ключа підпису чи штампа

кваліфікована електронна позначка часу вважається недійсною, а відповідна послуга — ненаданою.

Послуга надання кваліфікованої електронної позначки часу надається відповідно до вимог, встановлених Кабінетом Міністрів України.

Стаття 41. Кваліфікована електронна довірча послуга автентифікації інформаційних систем, у тому числі веб-сайтів

1. Кваліфікована електронна довірча послуга автентифікації інформаційних систем, у тому числі веб-сайтів, надається суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг та включає:

формування та передачу отримувачу послуги кваліфікованих сертифікатів ключів штампів для автентифікації інформаційних систем, у тому числі веб-сайтів, що відповідають вимогам цього Закону;

обслуговування кваліфікованих сертифікатів ключів штампів для автентифікації інформаційних систем, у тому числі веб-сайтів, шляхом надання третім особам доступу до них, інформації про їх статус, а також їх скасування, блокування та поновлення у випадках, передбачених цим Законом.

2. Формування та/або використання кваліфікованих сертифікатів ключів штампів для автентифікації інформаційних систем, у тому числі веб-сайтів, що не відповідають вимогам цього Закону, заборонено.

Надання кваліфікованої електронної довірчої послуги автентифікації інформаційних систем, у тому числі веб-сайтів, здійснюється відповідно до вимог, встановлених Кабінетом Міністрів України.

Стаття 42. Особливості використання кваліфікованих електронних довірчих послуг

1. Органи державної влади, органи місцевого самоврядування, підприємства, установи та організації державної форми власності зобов'язані використовувати тільки кваліфіковані електронні довірчі послуги.

Фізичні особи, у тому числі уповноважені представники юридичних осіб, у відносинах, що здійснюються в електронній формі, з органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності зобов'язані використовувати кваліфіковані електронні довірчі послуги.

2. Порядок застосування кваліфікованого електронного підпису органами державної влади, органами місцевого самоврядування, підприємствами, установами та організаціями державної форми власності визначається Кабінетом Міністрів України.

Стаття 43. Відповідальність за шкоду, завдану під час надання кваліфікованих електронних довірчих послуг

1. Шкода, завдана підписувачу чи власнику електронного штампа суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, засвідчувальним центром Національного банку України чи центральним засвідчувальним органом, підлягає відшкодуванню у повному обсязі у встановленому законом порядку.

Стаття 44. Відповідальність у сфері надання кваліфікованих електронних довірчих послуг

1. Особи, винні в порушенні вимог цього Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, несуть кримінальну, адміністративну та цивільно-правову відповідальність згідно із законом.

2. У разі невиконання чи неналежного виконання суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг вимог цього Закону та/або нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, на нього в установленому законом порядку може бути накладено штраф за:

здійснення діяльності з надання кваліфікованих електронних довірчих послуг без наявності чинного свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг — у розмірі до 3000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

порушення вимог нормативно-правових актів, що регулюють діяльність у сфері захисту інформації, суб'єктами надання кваліфікованих електронних довірчих послуг — у розмірі до 1500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

ознайомлення з особистим ключем підписувача чи власника електронного штампа, його копіювання, зберігання, використання чи поширення — у розмірі до 1000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

надання послуги надання кваліфікованої електронної позначки часу з порушенням вимог щодо точності часу та/чи порядку його синхронізації із сигналом точного часу — у розмірі до 2000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

неприйняття та/чи неперевірку заяви про скасування кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів, та/чи несвоєчасне їх скасування, та/чи неналежне ведення реєстру скасованих кваліфікованих сертифікатів ключів підписів чи штампів — у розмірі до 500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

невстановлення чи неналежне встановлення фізичної та/або юридичної особи, непроведення чи неналежне проведення перевірки

повноважень її представника та/чи невстановлення під час формування кваліфікованого сертифіката ключа підпису чи штампа відповідності відкритого ключа особистому, що належить підписувачу чи власнику електронного штампа, — у розмірі до 5000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

неналежне зберігання документів з паперовими та електронними носіями, що створюються або надходять до суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, а також незабезпечення їх передачі для архівного зберігання — у розмірі до 500 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян;

несвоєчасне надання центральному засвідчувальному органу інформації про зміну даних, відображених у кваліфікованому сертифікаті ключа підпису чи штампа, — у розмірі до 1000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

3. Повторне протягом року вчинення суб'єктом надання кваліфікованих електронних довірчих послуг будь-якого з порушень, визначених частиною другою цієї статті, за яке на такого суб'єкта було накладено штраф відповідно до частини другої цієї статті, тягне за собою накладення штрафу у розмірі до 10 000 неоподатковуваних мінімумів доходів громадян.

4. Санкції до суб'єктів надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, передбачені цією статтею, застосовуються контролюючим органом.

Стаття 45. Розв'язання спорів

1. Спори, що виникають у сфері надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, розв'язуються в порядку, встановленому законом.

Стаття 46. Визнання іноземних електронних підписів та їх сертифікатів ключів

1. Електронні підписи, накладені на електронні документи відповідно до вимог нормативно-правових актів, що регулюють правовідносини у сфері застосування електронних підписів в іноземних державах, визнаються в Україні електронними підписами того самого виду, ознакам якого вони відповідають згідно з вимогами цього Закону.

2. Електронні підписи та електронні документи, на які вони накладені, не можуть бути визнані недійсними лише через те, що електронні підписи створені або сертифікати ключів сформовані відповідно до вимог нормативно-правових актів, що регулюють правовідносини у сфері застосування електронних підписів в іноземних державах.

3. Порядок використання інформаційно-телекомунікаційної системи центрального засвідчувального органу для визнання в Україні іноземних сертифікатів ключів та електронних підписів, що використовуються під

час надання юридично значущих електронних послуг у процесі взаємодії між суб'єктами різних держав, встановлюється Кабінетом Міністрів України.”.

III. Прикінцеві та перехідні положення

1. Цей Закон набирає чинності з 1 січня 2015 року, крім положень розділу II, які набирають чинності з 1 січня 2017 року.

2. Закон України “Про електронний підпис та електронні довірчі послуги” застосовується до відносин у сфері надання кваліфікованих електронних довірчих послуг та використання електронного підпису, що виникли після набрання ним чинності.

3. Текст частини третьої статті 2 Закону України “Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності” (Відомості Верховної Ради України, 2005 р., № 48, ст. 483 із наступними змінами) доповнити новим абзацом такого змісту:

“Видача, анулювання, переоформлення свідоцтва про акредитацію центру сертифікації ключів здійснюється відповідно до цього Закону з урахуванням особливостей, визначених Законом України “Про електронний цифровий підпис”.”.

4. Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності, затверджений Законом України “Про Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності” (Відомості Верховної Ради України, 2011 р., № 47, ст. 532 із наступними змінами), доповнити пунктами 154 і 155 такого змісту:

“154. Свідоцтво про акредитацію	Закон України “Про електронний цифровий підпис”
155. Свідоцтво суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг	Закон України “Про електронний підпис та електронні довірчі послуги”.

5. Акредитовані центри сертифікації ключів, які мають намір надавати кваліфіковані електронні довірчі послуги з 1 січня 2017 року, зобов'язані до 1 грудня 2016 року подати заяву про видачу свідоцтва суб'єкта надання кваліфікованих електронних довірчих послуг відповідно до вимог Закону України “Про електронний підпис та електронні довірчі послуги”.

6. Електронний цифровий підпис та посилений сертифікат ключа, що його підтверджує, видані відповідно до вимог Закону України “Про електронний цифровий підпис” до 1 січня 2017 року, використовуються підписувачами, суб'єктами надання кваліфікованих електронних довірчих послуг, які продовжують їх обслуговувати, відповідно як кваліфікований електронний цифровий підпис та кваліфікований сертифікат ключа

підпису до закінчення строку дії посиленого сертифіката ключа, але не пізніше 1 січня 2018 року.

Електронні дані з накладеним до 1 січня 2018 року електронним цифровим підписом, який підтверджено з використанням посиленого сертифіката ключа, визнаються після введення в дію Закону України “Про електронний підпис та електронні довірчі послуги” електронними даними з накладеним кваліфікованим електронним підписом.

7. Кабінету Міністрів України до введення в дію цього Закону з метою створення належних умов для реалізації Закону України “Про електронний цифровий підпис” вжити заходів до приведення у відповідність із Законом України “Про електронний цифровий підпис” нормативно-правових актів у сфері електронного цифрового підпису, забезпечивши набрання ними чинності одночасно із введенням у дію цього Закону.

8. Кабінету Міністрів України та Національному банку України відповідно до їх повноважень протягом року з дня набрання чинності цим Законом з метою створення належних умов для реалізації Закону України “Про електронний підпис та електронні довірчі послуги”:

підготувати та внести на розгляд Верховної Ради України пропозиції про внесення змін до законодавчих актів України у зв’язку з прийняттям Закону України “Про електронний підпис та електронні довірчі послуги”;

вжити заходів до приведення у відповідність із Законом України “Про електронний підпис та електронні довірчі послуги” підзаконних нормативно-правових актів, забезпечивши набрання ними чинності одночасно із введенням у дію положень розділу II цього Закону шляхом:

- приведення власних нормативно-правових актів у відповідність із Законом України “Про електронний підпис та електронні довірчі послуги” та прийняття нормативно-правових актів, ним передбачених;

- забезпечення приведення нормативно-правових актів міністерств та інших центральних органів виконавчої влади у відповідність із Законом України “Про електронний підпис та електронні довірчі послуги” та прийняття ними нормативно-правових актів, ним передбачених.

9. Кабінету Міністрів України, Міністерству юстиції України та головному органу у системі центральних органів виконавчої влади з формування та забезпечення реалізації державної політики у сферах організації спеціального зв’язку та захисту інформації, телекомунікацій, користування радіочастотним ресурсом України забезпечити у строк, передбачений у пункті 5 цього розділу, визначення процедури оформлення документів дозвільного характеру на право надання кваліфікованих електронних довірчих послуг суб’єктам надання кваліфікованих електронних довірчих послуг відповідно до вимог Закону України “Про електронний підпис та електронні довірчі послуги”.

**Голова
Верховної Ради України**

ПОЯСНЮВАЛЬНА ЗАПИСКА
до проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України
«Про електронний цифровий підпис»

1. Обґрунтування необхідності прийняття акта

Стрімкий розвиток суспільних відносин та ринкової економіки зобов'язує постійно переглядати нормативно-правове забезпечення державного регулювання та контролю за додержанням законодавства про електронний цифровий підпис.

Прийняття Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про електронний цифровий підпис» (далі – проект Закону) сприятиме:

забезпеченню реалізації державної політики з питань використання електронного цифрового підпису;

створенню сприятливих умов для розвитку та функціонування сфери надання електронних довірчих послуг та використання електронного підпису;

забезпеченню рівних можливостей для доступу до надання електронних довірчих послуг та захисту прав їх суб'єктів.

2. Мета і шляхи її досягнення

Проект Закону розроблено з метою удосконалення державного регулювання у сфері електронного цифрового підпису, контролю за додержанням законодавства про електронний цифровий підпис, а також реформування законодавства у сфері використання інфраструктури відкритих ключів та надання електронних довірчих послуг з урахуванням досвіду Європейського Союзу.

Шляхами досягнення зазначеної мети є:

1) внесення змін до Закону України «Про електронний цифровий підпис» (розділ I проекту Закону), що узгоджуються з положеннями Законів України «Про адміністративні послуги», «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», передбачивши зокрема:

строк проведення акредитації центрів сертифікації ключів, термін дії свідоцтв про таку акредитацію, процедуру акредитації центрів сертифікації ключів, створюваних органами державної влади;

здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства у сфері послуг електронного цифрового підпису;

2) викладення в новій редакції Закону України «Про електронний цифровий підпис» зі зміною його назви на Закон України «Про електронний підпис та електронні довірчі послуги» (розділ II проекту Закону), передбачивши зокрема:

проведення єдиної та ефективної державної політики у сфері надання електронних довірчих послуг та використання електронного підпису в Україні;

розширення переліку та диференціацію послуг, що надаються з використанням удосконаленого електронного підпису, введення поняття електронних довірчих послуг, до складу яких входять послуги формування та обслуговування сертифікатів ключів підписів чи штампів, засвідчення справжності удосконалених електронних підписів чи штампів, захисту електронних документів та інших електронних даних з накладеним удосконаленим електронним підписом чи штампом, реєстрованої електронної доставки електронних документів та інших електронних даних, надання електронної позначки часу, автентифікації інформаційних систем, у тому числі веб-сайтів;

встановлення вимог до надійних засобів створення та перевірки кваліфікованих електронного підпису та електронного штампа;

встановлення різних видів юридичної відповідальності за порушення прав суб'єктів, які отримують чи надають електронні довірчі послуги, та визначення гарантій забезпечення відшкодування збитків, що можуть бути завдані суб'єктам, які отримують, надають електронні довірчі послуги, чи третім особам;

визнання в Україні іноземних електронних підписів та їх сертифікатів відкритих ключів, що використовуються при наданні юридично значимих електронних послуг резидентам.

3. Правові аспекти

Приведення у відповідність до Законів України «Про адміністративні послуги», «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», з урахуванням вимог Регламенту № 910/2014 Європейського Парламенту та Ради від 23 липня 2014 року щодо електронної ідентифікації та довірчих послуг для цілей електронних транзакцій на внутрішньому ринку.

4. Фінансово-економічне обґрунтування

Реалізація положень проекту Закону не потребує матеріальних чи інших витрат із державного бюджету.

5. Позиція заінтересованих органів

Проект Закону потребує погодження з Міністерством економічного розвитку і торгівлі України, Міністерством фінансів України, Міністерством регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України, Адміністрацією Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України, Державною службою України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва, Державним агентством з питань електронного урядування України.

6. Регіональний аспект

Проект Закону не стосується питань розвитку адміністративно-територіальних одиниць.

6-1. Запобігання дискримінації

У проекті Закону відсутні положення, які містять ознаки дискримінації. Проект Закону не потребує проведення громадської антидискримінаційної експертизи.

7. Запобігання корупції

У проекті Закону відсутні правила і процедури, які можуть містити ризики вчинення корупційних правопорушень.

Проект Закону не потребує проведення громадської антикорупційної експертизи.

8. Громадське обговорення

З метою проведення публічного громадського обговорення проект Закону розміщено на офіційних веб-сайтах Міністерства юстиції України в рубриці «Обговорення законопроектів» та центрального засвідчувального органу в рубриці «Новини та події».

9. Позиція соціальних партнерів

Проект Закону не стосується соціально-трудової сфери.

10. Оцінка регуляторного впливу

Проект Закону є регуляторним актом.

11. Прогноз результатів

Проект Закону сприятиме удосконаленню державного регулювання у сфері електронного цифрового підпису, контролю за додержанням законодавства про електронний цифровий підпис, а також реформуванню законодавства у сфері використання інфраструктури відкритих ключів та надання електронних довірчих послуг з урахуванням досвіду Європейського Союзу.

Міністр юстиції України

Павло ПЕТРЕНКО

АНАЛІЗ РЕГУЛЯТОРНОГО ВПЛИВУ

проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про електронний цифровий підпис»

Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про електронний цифровий підпис» (далі – проект Закону) розроблений Міністерством юстиції України, Адміністрацією Державної служби спеціального зв'язку та захисту інформації України з метою удосконалення державного регулювання у сфері електронного цифрового підпису, контролю за додержанням законодавства про електронний цифровий підпис, а також реформування законодавства у сфері використання інфраструктури відкритих ключів та надання електронних довірчих послуг з урахуванням досвіду Європейського Союзу.

1. Визначення та аналіз проблеми, яку буде розв'язано шляхом державного регулювання

Система електронного цифрового підпису в Україні пройшла тривалий шлях становлення та розвитку. Протягом дії Закону України «Про електронний цифровий підпис» актами Кабінету Міністрів України створювалися умови для вжиття заходів щодо посилення ефективності використання електронного цифрового підпису. З метою удосконалення державного регулювання та контролю за додержанням законодавства про електронний цифровий підпис, а також реформування законодавства у сфері використання інфраструктури відкритих ключів та надання електронних довірчих послуг виникла необхідність розробити проект Закону.

Шляхами досягнення зазначеної мети є:

1) внесення змін до Закону України «Про електронний цифровий підпис» (розділ I проекту Закону), що узгоджуються із положеннями Законів України «Про адміністративні послуги», «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності», передбачивши зокрема:

строк проведення акредитації центрів сертифікації ключів, термін дії свідоцтв про таку акредитацію, процедуру акредитації центрів сертифікації ключів, створюваних органами державної влади;

здійснення державного нагляду (контролю) за додержанням вимог законодавства у сфері послуг електронного цифрового підпису;

2) викладення в новій редакції Закону України «Про електронний цифровий підпис» зі зміною його назви на Закон України «Про електронний підпис та електронні довірчі послуги» (розділ II проекту Закону), передбачивши зокрема:

проведення єдиної та ефективної державної політики у сфері надання електронних довірчих послуг та використання електронного підпису в Україні;

розширення переліку та диференціацію послуг, що надаються з використанням удосконаленого електронного підпису, введення поняття

електронних довірчих послуг, до складу яких входять послуги формування та обслуговування сертифікатів ключів підписів чи штампів, засвідчення справжності удосконалених електронних підписів чи штампів, захисту електронних документів та інших електронних даних з накладеним удосконаленим електронним підписом чи штампом, реєстрованої електронної доставки електронних документів та інших електронних даних, надання електронної позначки часу, автентифікації інформаційних систем, у тому числі веб-сайтів;

встановлення вимог до надійних засобів створення та перевірки кваліфікованих електронного підпису та електронного штампа;

встановлення різних видів юридичної відповідальності за порушення прав суб'єктів, які отримують чи надають електронні довірчі послуги, та визначення гарантій забезпечення відшкодування збитків, що можуть бути завдані суб'єктам, які отримують, надають електронні довірчі послуги, чи третім особам;

визнання в Україні іноземних електронних підписів та їх сертифікатів відкритих ключів, що використовуються при наданні юридично значимих електронних послуг резидентам України.

2. Обґрунтування необхідності прийняття регуляторного акта

Стрімкий розвиток суспільних відносин та ринкової економіки зобов'язує постійно переглядати нормативно-правове забезпечення державного регулювання та контролю за дотриманням законодавства про електронний цифровий підпис.

Прийняття Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про електронний цифровий підпис» сприятиме:

забезпеченню реалізації державної політики з питань використання електронного цифрового підпису;

створенню сприятливих умов для розвитку та функціонування сфери надання електронних довірчих послуг та використання електронного підпису;

забезпеченню рівних можливостей для доступу до надання електронних довірчих послуг та захисту прав їх суб'єктів.

3. Визначення цілей державного регулювання

Для удосконалення правових засад використання електронного цифрового підпису у проекті Закону (розділ I проекту Закону) пропонується, зокрема, узгодити між собою положення Закону України «Про електронний цифровий підпис» з положеннями Законів України «Про адміністративні послуги», «Про основні засади державного нагляду (контролю) у сфері господарської діяльності».

Для проведення єдиної та ефективної державної політики у сфері надання електронних довірчих послуг та використання електронного підпису, запобігання монополізації та створення умов розвитку добросовісної

конкуренції у сфері надання електронних довірчих послуг; забезпечення контролю за прозорістю та відкритістю у сфері надання електронних довірчих послуг; сприяння інтеграції України у світовий електронний інформаційний простір пропонується, зокрема, викласти Закон України «Про електронний цифровий підпис» у новій редакції зі зміною його назви на Закон України «Про електронний підпис та електронні довірчі послуги» (розділ II проекту Закону).

4. Визначення та оцінка альтернативних способів досягнення встановлених цілей

Застереження «статус-кво» матиме наслідком звинувачення в бездіяльності чи консерватизмі. Законодавство у сфері використання електронного цифрового підпису містить низку недоліків, які знижують ефективність державного регулювання.

Відсутність правових засад до використання всіх можливостей інфраструктури відкритих ключів для розбудови та ефективного функціонування електронних довірчих послуг, у тому числі адміністративних послуг в електронному вигляді, зумовлює необхідність реформування законодавства у сфері електронного цифрового підпису.

5. Аргументування переваги обраного способу досягнення встановлених цілей

Прийняття Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про електронний цифровий підпис» забезпечить удосконалення нормативно-правового регулювання реалізації державної політики з питань використання електронного цифрового підпису та створення відповідної нормативно-правової бази, що стане початком наступного етапу розвитку відносин, які виникають при наданні електронних довірчих послуг.

6. Описання механізму і заходів, які забезпечать розв'язання визначеної проблеми шляхом прийняття регуляторного акта

Для розв'язання визначених проблем пропонується:

1) внести зміни до Закону України «Про електронний цифровий підпис» (розділ I проекту Закону), зокрема:

- розширити глосарій, який висвітлено у статті 1 проекту Закону;
- деталізувати правовий статус електронного цифрового підпису;
- встановити умови та порядок надання послуги фіксування часу;
- регламентувати процедуру реєстрації центрів сертифікації ключів, засвідчувальних центрів у центральному засвідчувальному органі;
- визначити строк проведення акредитації центрів сертифікації ключів, термін дії свідоцтв про таку акредитацію, процедуру акредитації центрів сертифікації ключів, створюваних органами державної влади;

визначити, які саме ідентифікаційні дані потрібно вносити в сертифікат відкритого ключа;

переглянути функції та повноваження центрального засвідчувального органу, визначити особливості надання послуг електронного цифрового підпису центральним засвідчувальним органом;

створити умови для здійснення державного нагляду за додержанням вимог законодавства у сфері електронного цифрового підпису;

2) викласти Закон України «Про електронний цифровий підпис» зі зміною його назви на Закон України «Про електронний підпис та електронні довірчі послуги» (розділ II проекту Закону) в новій редакції, передбачивши зокрема:

розширення переліку та диференціацію послуг, що надаються з використанням удосконаленого електронного підпису, введення поняття електронних довірчих послуг, до складу яких входять послуги формування та обслуговування сертифікатів ключів підписів чи штампів, засвідчення справжності удосконалених електронних підписів чи штампів, захисту електронних документів та інших електронних даних з накладеним удосконаленим електронним підписом чи штампом, реєстрованої електронної доставки електронних документів та інших електронних даних, надання електронної позначки часу, автентифікації інформаційних систем, у тому числі веб-сайтів;

встановлення вимог до надійних засобів створення та перевірки кваліфікованих електронного підпису та електронного штампа;

встановлення різних видів юридичної відповідальності за порушення прав суб'єктів, які отримують чи надають електронні довірчі послуги, та визначення гарантій забезпечення відшкодування збитків, що можуть бути завдані суб'єктам, які отримують, надають електронні довірчі послуги, чи третім особам;

визнання в Україні іноземних електронних підписів та їх сертифікатів відкритих ключів, що використовуються при наданні юридично значимих електронних послуг резидентам.

7. Обґрунтування можливості досягнення встановлених цілей у разі прийняття регуляторного акта

Прийняття Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про електронний цифровий підпис» дозволить врегулювати відносини, що виникають при використанні електронного цифрового підпису та наданні електронних довірчих послуг.

Ризику впливу зовнішніх факторів на дію регуляторного акта немає.

Реалізація вимог запропонованого регуляторного акта не потребує додаткових витрат з Державного бюджету України.

8. Очікувані результати прийняття регуляторного акта

Вигоди	Витрати
У сфері держави	
Підвищення ефективності державного регулювання, контролю за додержанням законодавства про електронний цифровий підпис та надання електронних довірчих послуг	Витрати з державного та місцевих бюджетів відсутні
У сфері суб'єктів господарювання	
Удосконалення суспільних відносин, пов'язаних із використанням електронного цифрового підпису та наданням електронних довірчих послуг	Можливі додаткові витрати суб'єктів, які надають послуги електронного цифрового підпису
У сфері громадян	
Підвищення довіри користувачів до послуг електронного цифрового підпису, розвитку електронного документообігу	Витрати громадян відсутні

9. Оцінка ризику впливу зовнішніх чинників на дію регуляторного акта

Немає.

10. Обґрунтування строку чинності регуляторного акта

Відповідно до Прикінцевих положень проекту Закону строк дії акта необмежений.

11. Визначення показників результативності регуляторного акта

Основними показниками результативності регуляторного акта:

1) щодо внесення змін до Закону України «Про електронний цифровий підпис» (розділ I проекту Закону) є:

забезпечення становлення, впорядкування та подальшого розвитку системи електронного цифрового підпису на чітко визначених правових засадах, що дозволить задовольнити потреби споживачів, забезпечить захист їх прав та інтересів, гарантованих законом;

порядок реєстрації/акредитації центрів сертифікації ключів, засвідчувальних центрів на чітко визначених законодавчих засадах;

2) щодо викладення Закону України «Про електронний цифровий підпис» (розділ II проекту Закону) в новій редакції є:

визнання юридичної значимості отриманих електронних довірчих послуг та довіра фізичних та юридичних осіб до таких послуг і, як наслідок, їх активне впровадження та використання;

використання всіх можливостей інфраструктури відкритих ключів, розбудова електронних довірчих послуг для здійснення ефективного електронного урядування, у тому числі надання адміністративних послуг в електронному вигляді тощо;

визнання в Україні іноземних сертифікатів відкритих ключів та електронного підпису, що забезпечить активний розвиток транскордонного співробітництва та інтеграцію України у світовий електронний інформаційний простір.

12. Визначення заходів, за допомогою яких здійснюватиметься відстеження результативності регуляторного акта

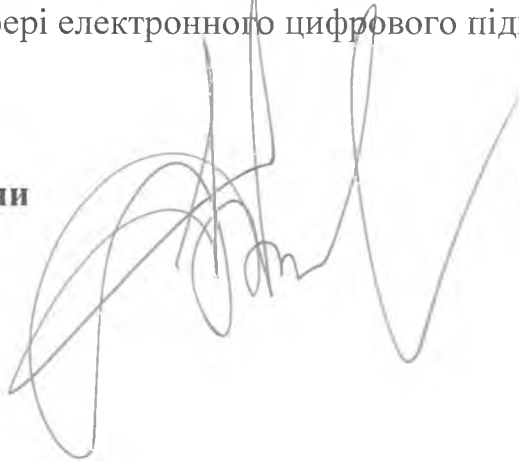
Базове відстеження результативності вищезазначеного регуляторного акта буде здійснюватись до дати введення в дію цього акта шляхом збору пропозицій і зауважень та їх аналізу.

Повторне відстеження – через два роки з дня введення в дію акта, в результаті якого відбудеться порівняння показників базового та повторного відстеження. У разі виявлення нерегульованих та проблемних питань шляхом аналізу якісних показників дії цього акта, такі питання будуть врегульовані шляхом внесення відповідних змін.

Результати відстеження будуть узагальнюватись та вноситись як пропозиції щодо внесення змін до зазначеного регуляторного акта та/або актів законодавства у сфері електронного цифрового підпису.

Міністр юстиції України

Павло ПЕТРЕНКО

**Повідомлення про оприлюднення
проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України
«Про електронний цифровий підпис»**

Відповідно до статті 9 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» Міністерство юстиції України повідомляє про оприлюднення на офіційних веб-сайтах Міністерства юстиції України та центрального засвідчувального органу проекту Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про електронний цифровий підпис» (далі – проект Закону) з метою одержання зауважень і пропозицій від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань щодо проекту Закону.

Проект Закону розроблено з метою удосконалення державного регулювання у сфері електронного цифрового підпису, контролю за додержанням законодавства про електронний цифровий підпис, а також реформування законодавства у сфері використання інфраструктури відкритих ключів та надання електронних довірчих послуг з урахуванням вимог Європейського Союзу.

Зауваження та пропозиції до проекту Закону просимо надсилати протягом місяця з дня оприлюднення за адресою:

Міністерство юстиції України
01001, м. Київ, вул. Городецького, 13,
тел./факс: (044) 486-87-24.

Адреса електронної пошти: acsk@minjust.gov.ua

Відповідно до частини першої статті 20 Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності» зауваження і пропозиції щодо оприлюдненого проекту регуляторного акта та відповідного аналізу регуляторного впливу надаються фізичними та юридичними особами, їх об'єднаннями, крім розробника цього проекту, центральному органу виконавчої влади, що реалізує державну регуляторну політику – Державній службі України з питань регуляторної політики та розвитку підприємництва (01011, м. Київ, вул. Арсенальна, 9/11, тел. 254-56-73, факс 254-43-93, адреса електронної пошти: inform@dkrp.gov.ua).

**Начальник Управління
функціонування центрального
засвідчувального органу**

О.В. Костенко